

Medlemmer af Folketinget Birthe Skaarup (DF), Poul Nødgaard (DF) og Anita Knakkegaard (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvilke fordele og ulemper vil der efter regeringens mening være forbundet med at samle den overordnede forvaltning af sygehusvæsenet i en sygehusstyrelse under Indenrigs- og Sundhedsministeriet, således at indenrigs- og sundhedsministeren i fremtiden får det parlamentariske ansvar for sygehusvæsenets planlægning, drift, koordinering og styring.«
(Forespørgsel nr. F 43).

Medlemmer af Folketinget Anne-Grete Holmsgaard (SF), Aage Frandsen (SF) og Ole Sohn (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til ministeren for ligestilling og beskæftigelsesministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens initiativer til gennem lovgivning at sikre en ligelig fordeling af byrderne i forbindelse med graviditets- og barselorlov på tværs af brancher og mellem store og små virksomheder?«
(Forespørgsel nr. F 44).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om sundhedsplejens og daginstitutionernes rolle i bekæmpelsen af den negative sociale arv.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.
(Fremsat 27/1 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Som socialminister kan det naturligvis kun glæde mig, at vi igen har børnefamiliernes vilkår på Folketingets dagsorden. Det havde vi også så sent som forrige onsdag, og det var også et ønske fra SF. Så jeg siger tak, fordi vi nu igen har

muligheden for at diskutere de her meget vigtige spørgsmål.

Det beslutningsforslag, vi behandler i dag, handler om at sikre en tidlig indsats i sundhedsplejen og i daginstitutionerne for at bekæmpe den negative sociale arv. Der er ingen tvivl om, at både sundhedsplejen og daginstitutionerne spiller en vigtig rolle i bekæmpelsen af den negative sociale arv. Derfor har regeringen også allerede prioriteret, at der skal ske en indsats på de to områder.

I B 111 foreslås det at opprioritere og udvide kommunernes og amternes forebyggende sundhedsordninger for de svagest stillede børn. B 111 indeholder imidlertid ikke konkrete forslag vedrørende sundhedsplejens indsats.

Sundhedsplejen er helt sikkert sammen med andre forebyggende instanser i graviditets- og barselperioden et vigtigt forebyggende instrument, hvis vi skal forsøge at bryde den negative sociale arv. Derfor har regeringen også allerede prioriteret det. Der er afsat 68,5 mio. kr. fra satspuljen til en styrkelse af sundhedsplejen og anden tidlig tværfaglig indsats for perioden 2003-2006.

Kl. 10.05

Med lov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge, der trådte i kraft den 1. januar 1996, skete der en opprioritering af indsatsen over for de svagest stillede børn. Den behovsorienterede sundhedspleje blev opprioriteret, og kommunerne blev forpligtet til at oprette tværfaglige grupper for netop at styrke indsatsen over for de svageste børn.

Siden loven er trådt i kraft, er der sket en opprioritering af indsatsen. Hvert år har der været en stigning i kommunernes ressourceforbrug til de kommunale sundhedsordninger, som sundhedsplejen er en væsentlig del af.

Ifølge satspuljeaftalen er en del af satspuljemidlerne til sundhedsplejen og anden tidlig tværfaglig indsats indledningsvis blevet brugt til at iværksætte en central opsamling og vidensformidling af den viden, der vedrører tidlig indsats, som allerede foreligger. Med udgangspunkt i denne viden skal der iværksættes yderligere forsøgsprojekter med sundhedsplejens og andre faggruppers tidlige indsats, og det arbejde forventes at blive sat i gang i foråret 2004.

Derudover vil et modelprojekt om samarbejde mellem praktiserende læger, sundhedsplejersker og jordemødre blive iværksat i løbet af 2004 som et led i satspuljeforliget. Så området er altså allerede prioriteret.

Af beslutningsforslaget fremgår det, at SF vil have, at daginstitutionerne skal tilføres 500 mio. kr. til at forhøje den generelle kvalitet, og herudover skal det faldende børnetal effektivt bruges til at skabe mere plads og bedre normeringer. Der skal indføres landsdækkende pasningsgaranti fra 6-måneders-alderen, og børn fra 3 til 9 år skal have en institutionsret. Der skal tilføres økonomiske ressourcer til institutioner i socialt belastede områder og til efter- og videreuddannelse af pædagoger. Der skal ydes økonomisk tilskud til initiativer for øget forældreinddragelse og opsøgende aktiviteter i lokalområdet.

Det er en dyr og stor mundfuld, og jeg kan ikke love SF den samme mandsopdækning og støtte, som SF lovede mig forrige onsdag i forhold til mit udspil til regeringens Børneudvalg.

Så regeringen må afvise forslaget af flere grunde. Først og fremmest fordi det er kommunerne, der fastsætter serviceniveaet på dagtilbudsområdet, og det står altså ikke så dårligt til økonomisk på området, som det somme tider hævdes. Kommunerne har økonomien til at finansiere dagtilbudsområdet.

Og endelig har regeringen jo allerede sat initiativer i gang for at højne kvaliteten i dagtilbud for at bruge dagtilbuddene som led i at bryde den negative sociale arv. Og der vil jeg godt nævne KiD-projektet, hvor der er sat initiativer i gang med fokus på kvaliteten i dagtilbuddene, og det er der afsat 40 mio. kr. til.

Med lovforslaget om pædagogiske læreplaner i dagtilbud er der afsat 70 mio. kr., og læreplanerne er altså også et led i forhold til at bekæmpe den negative sociale arv. Og så er vi jo også, som det vides, i gang med at forberede et lovforslag om en anbringelsesreform plus alle de andre ting, der er sat i gang i forbindelse med satspuljeforhandlingerne.

I udspillet til en anbringelsesreform betones det klart, at dagtilbuddene spiller en rolle i den tidlige indsats, og det understreges også, at forældrene skal inddrages i samarbejdet, så initiativerne peger imod, at kommunerne udarbejder en sammenhængende børnepolitik.

Regeringen er enig i målet om, at der skal tilbydes pasningsmuligheder til alle børn. Det giver en sikkerhed for forældre, at de ved, at barnet kan blive passet efter endt barsel, og det giver en mulighed for en tidlig forebyggende indsats, når der er brug for det.

Til slut vil jeg henvise til debatten, der var her i salen den 18. februar, om børnefamiliernes vilkår.

Med regeringens udvalg om børnefamiliernes vilkår ønsker vi at sætte fokus på og starte en debat om, hvordan vi skaber bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv. Debatten handler også om, hvordan vi får mere kvalitet i daginstitutionerne, ikke kun for de stærke, men også for de udsatte børn, og det er for tidligt at sige, hvad der bliver resultatet af ministergruppens arbejde, men jeg forventer mig meget af arbejdet.

Jeg kan dog ikke stå her og love guld og grønne skove og finansiering af SF's beslutningsforslag, men regeringen er enig med forslagsstillerne i sigtet med forslaget, at der skal gøres en indsats for at bryde den negative sociale arv. Det har regeringen som sagt allerede prioriteret og taget initiativer til, og derfor afviser vi beslutningsforslaget.

Kl. 10.10

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at det, som ministeren mener, man skal gøre for at få en bedre kvalitet for børnene i dagtilbud, handler om, at man skal bestemme, at de skal lege med ler i stedet for at lege med nogle andre ting. Og det handler om, at man skal lave nogle fine projekter og vejledninger osv.

Forskning og vejledning synes jeg er rigtig godt, men det, der virkelig er behov for ude i børnehaverne og vuggestuerne, er altså nogle flere voksne til at tage sig af børnene. Når man som i min egen søns børnehave kan opleve, at der ikke længere er penge til en vikar, hvis der er en af pædagogerne, der bliver syg, jamen så går det altså ud over kvaliteten og muligheden for især at tage sig af de børn, som har ekstra behov for det.

Og da det jo ikke koster ekstra for det samlede offentlige samfundsbudget, hvis man ansætter nogle flere i den offentlige sektor, det kan tværtimod give overskud på de offentlige kasser, så er det altså af rent politiske og ideologiske grunde, at regeringen ikke ønsker, at man skal få flere ansatte i daginstitutionerne. Er det sådan, vi skal forstå ministerens svar?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nej, det er ikke sådan, man skal forstå mit svar. Jeg kan godt forstå, at fru Line Barfod er utilfreds med, at der ikke kommer en vikar ved sygdom i hendes søns daginstitution. Men nu er det

jo engang sådan, at kommunerne har ansvaret for, at daginstitutionerne drives, og at de drives sikkert og godt. Og det ønsker jeg ikke at ændre på. Derfor er det en kommunal prioritering.

Regeringen har prioriteret kommuner og amter i forbindelse med kommuneforhandlingerne, og derfor mener jeg også, at de har de økonomiske rammer, der skal til for at opprioritere det her område, så det må være en helt forkert lokalpolitisk beslutning, man har truffet i den forbindelse.

Så vil jeg godt bruge muligheden her for igen at præcisere, at regeringen ikke ønsker at bestemme, om børn skal lege med ler eller ej. Vi har foreslået, at der skal indføres pædagogiske læreplaner, og det er lige præcis i forbindelse med de udsatte børn, som jeg mener har behov for at få et løft og få nogle kompetencer, når de nu alligevel er i daginstitutionen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Men jeg synes jo, det er forunderligt, når man hører den debat, der er i øjeblikket, både i forbindelse med regeringens forslag om at bestemme, hvad børnene skal lege med, og hen imod, at børnene skal måles og vejes, og udspillet fra KL om, at børnene skal til at have en skudsmål-bog, som ministeren så heldigvis har taget afstand fra, samt hvad der ellers er, som alt sammen går ud på at bruge ressourcer på at måle og veje og lave planer osv.

Men at sætte flere voksne ind til at tage sig af børnene – i stedet for at de skal bruge tid på alt muligt andet så at have flere voksne, der kan tage sig af børnene – det vil man ikke prioritere overhovedet. Jeg er godt klar over, at det er kommunerne, man kan skyde på, men kommunerne er jo altså underlagt nogle meget stramme økonomiske rammer, og de stramme rammer har regeringen jo ansvaret for.

Vi lever i en tid med stigende arbejdsløshed. Hvorfor så ikke lade nogle af de arbejdsløse få lov til at få arbejde i børnehaver og vuggestuer, hvor der virkelig er behov for dem, og oven i købet opnå et overskud på de offentlige budgetter ud over den kæmpe gevinst, det ville give for børnene?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Først vil jeg sige, at regeringen jo ikke er lig med KL, Kommunernes Landsforening. De har været ude at foreslå nogle ting på det børnepolitiske

område, og dem vil jeg bestemt ikke tages til indtægt for. Som fru Line Barfod også nævnte, har jeg taget afstand fra, at barnet skal rende rundt med en sagsmappe, hvor der er skrevet negative oplysninger ind om barnet, som let kan misforstås af andre, der får den i hænderne.

Men jeg bliver nødt til at fastholde, at mit synspunkt er, at den enkelte kommune må fastlægge serviceniveauet og dermed også normeringen i de daginstitutioner, den driver. Der skal så være et effektivt tilsyn i forhold til det, så man sikrer sig, at de forskellige ting i daginstitutionen er i orden, at pædagogikken fungerer, at bygningerne og rammerne er i orden osv. Og jeg vil da gerne sige herfra, at det har jeg ikke planer om at lave om på.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Først tak til ministeren for de pæne ord. Det er vel det, man kan betegne som et imødekommande afslag, det, der lå i ministerens tale.

Vores hensigt med forslaget har været at sikre, at alt det der om den negative sociale arv ikke kun blev ord, men at der faktisk sker noget.

Jeg har svært ved at genkende det der lyserøde billede, socialministeren har af daginstitutionssområdet. Fra 2002 til 2003 mistede daginstitutionssområdet 0,5 mia. kr., hvis man lægger budgetlægningen sammen i kommunerne. BUPL har lavet en undersøgelse, der viser, at fra 2003 til 2004 bliver der skåret i daginstitutionerne i 70 pct. af hver eneste dansk kommune.

KL 10.15

Så synes jeg, det er underligt at høre en tale, der går ud på, at de næsten vælter sig i penge derude, og hvis de ikke kan finde ud af det, så må det være et enkelt tilfælde, som svaret var til fru Line Barfod. Det er desværre ikke et enkelt tilfælde, og det er derfor, der er så meget brug for det her beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg synes nu altså, det er ganske fornuftigt af kommunerne, at man tager nogle penge fra daginstitutionssområdet og lader dem følge med børnene videre op i folkeskolen, hvor der nu er mange børn, og hvor vi er ved at se færre børn, der går i daginstitution; så er det da naturligt, at man lader ressourcerne følge med.

Vi har jo altså fået opgørelser, der viser, at hvis man ser på, hvor mange børn der er gået videre, så er det forholdsmæssigt ikke en beskæ-

ring, vi kan se på daginstitutionsområdet. Det er klart, at der er blevet flyttet penge fra det ene område til det andet, men det er jo, fordi de har fulgt børnene.

Så må jeg igen afvise, at kommunerne skulle være i en situation, der er at ligne med en spændetrøje. Jeg mener bestemt, at vi har prioriteret kommunernes økonomi, og der er plads til at prioritere det her område, hvis det er noget, man ønsker at prioritere fra kommunernes side.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Men stadig væk mener jeg, at ministeren ikke helt har fået fat på, hvad det er, der sker rundt omkring i kommunerne. BUPL's undersøgelse viser, at 70 pct. af kommunerne skærer, de skærer på åbningstid, altså snævrer åbningstiderne ind, de skærer på normeringerne, altså færre voksne pr. barn, og det er jo ikke et udtryk for, at man flytter børnetal. Det er et udtryk for forringelser, og det er det, der sker rundt omkring i verden.

Jeg har kun et enkelt spørgsmål, nemlig om vores forslag 3, der går ud på at indføre en egentlig landsdækkende pasningsgaranti. Der brugte ministeren et ord, der hed pasningsmulighed. Er det et udtryk for, at socialministeren har været udsat for store, slemme, grove mænd, der har sagt til hende, at det der udtryk ikke må anvendes af ministeren? Eller er ministeren enig i, at der skal være en egentlig pasningsgaranti her?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg går ind for, at der kommer pasningsgaranti i alle kommuner. Mulighed er jo så et andet ord, man kan bruge, men vi kan godt bruge ordet pasningsgaranti, som der står i beslutningsforslaget her.

Jeg synes, vi skal gøre det frie valg reelt, sådan at forældrene selv kan vælge, om de vil udnytte det hele års barselsorlov med det samme, eller om de vil ud på arbejdsmarkedet tidligere.

Som sagt er det også et af temaerne, der drøftes i regeringens børnegruppe lige nu, så jeg er fuldstændig enig med SF i, at det vil være et godt forslag.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg vil gerne stille ministeren et spørgsmål vedrørende begrebet negativ social arv. Det er jo no-

get, der bruges meget ofte, og det har jo, som ordet siger, en ganske bestemt negativ betydning. Er ministeren opmærksom på, at man via dette begreb jo i virkeligheden kan få hele barnets eksistens eller hele situation i familie, i historisk fællesskab inddraget sådan, at man via begrebet negativ social arv, som er noget, der skal brydes, i virkeligheden lægger situationen åben for en fuldstændig entydig overtagelse af barnet fra samfundets side?

Kort sagt: Er ministeren opmærksom på, at man via dette meget smarte begreb negativ social arv lægger op til en samfundsovertagelse, en socialisering af barnet?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er enig i, at der er en risiko for det, hvis man ikke fører en ordentlig politik, og det har jeg til formål at gøre. Jeg mener, at vi bliver nødt til at tage fat om nældens rod og så også kalde tingene det, de er, for vi kan jo ofte se, at de børn, der har problemer, også kommer fra familier, der har problemer med ringe tilknytning til arbejdsmarkedet, alkoholmisbrug, stofmisbrug eller andet, og hvis man ikke hjælper til, at børnene kommer ud af den onde spiral, så får de heller ikke et bedre liv.

Der mener jeg, at vi som politikere har en stor forpligtelse i forhold til at hjælpe dem, og det må i høj grad blive gennem de offentlige systemer. Det, der er det allerallerbedste, er selvfølgelig, hvis man kan hjælpe hele familien, så familien bliver i stand til at kunne tage sig af sine egne børn på en god og forsvarlig måde.

Det er jo det, der gerne skulle være hovedmålet med hele indsatsen, så derfor mener jeg, at hvis man gør det her klogt og ser på en helhedsorienteret indsats, så overlader man ikke børnene i den offentlige varetægt, men man giver faktisk mulighed for at sætte forældrene i stand til på et tidspunkt selv at kunne tage sig af deres børn.

Kl. 10.20

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg siger tak for svaret. Men er det helt afgørende ikke, at man, om man så må sige, afgrænser begrebet, sådan at når man taler om negativ social arv, så fastholder man, at det har at gøre eventuelt med narko, eventuelt med druk, men altså at det er meget afgrænset?

Når jeg læser i dette her beslutningsforslag, hvor der står: »International forskning peger med andre ord tydeligt på, at den samfundsinstitution, der mest effektivt m.v. kan være med til at bryde den negative sociale arv, er daginstitutionen«, så kan jeg jo tydeligt læse, at det, der egentlig er målet, det, der er sigtet, er familien. Det vil sige, at der i dét netop ligger det ønske om en samfundsovertagelse af børnene, som jeg mener det må være på sin plads at sige klart nej til, og hvortil altså begrebet negativ social arv bruges eller misbruges.

Det er blot det, jeg vil bede ministeren være opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er enig i, at med hensyn til de problemfamilier, vi har, er det bedst for barnet at komme ud at lege med nogle andre børn, få noget inspiration og blive stimuleret. Jeg synes ikke, at vi skal gøre en indsats over for nogle familier, der i øvrigt er meget velfungerende. Vi skal jo op i at tale om, at det er familier, der har virkelig store og svære problemer, fordi hele den indsats, man ellers vil tilbyde, koster mange penge. Derfor er det jo en afvejning af, at problemerne har en vis størrelse, inden man går ind.

Jeg er altså enig med SF i, at man kan løse en del af de problemer via daginstitutionerne. Men så synes jeg også, det er vigtigt at sige, at regeringen jo har lagt vægt på, at der bliver en bred vifte af pasningsmuligheder, hvor barnet kan komme ud og blive stimuleret og i øvrigt være, når forældrene er på arbejde, hvis det er tilfældet. Og det er vigtigt for mig, at der ikke kun er kommunale tilbud, men at man også kan oprette private puljeordninger eller bruge noget, der hedder § 26, hvor forældrene kan gå sammen om pasningsmuligheder, selvejende institutioner, at de får en god plads osv.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Ministeren nævnte i sin besvarelse anbringelsesreformen, som vi jo helt korrekt sidder og forhandler i øjeblikket, hvilket må være et udtryk for, at regeringen er villig til at bruge nogle penge på det område.

Modsæt forholder det sig på daginstitutionsområdet, som min kollega, hr. Villy Søvnald, også har redegjort for, og det er til trods for, at ministeren jo ofte er citeret for at sige, at vi skal have en tidlig indsats på det her område. Men

selv om ministeren ikke godtager den dokumentation, som hr. Villy Søvnald har fremlagt, så kan vi vel godt være enige om, at der ikke er tale om, at der er ekstra penge til daginstitutionsområdet, til trods for at vi vel alle sammen er enige om, at det er her, man virkelig kan gøre den tidlige indsats, alle omtaler.

Jeg synes, det er sørgeligt, når det er sådan, at man fokuserer pengene og indsatsen primært der, hvor det hele er gået galt, der, hvor børnene har været igennem et meget, meget dårligt og langstrakt forløb, sådan at vi først gør noget, når der bliver tale om anbringelser.

Kan ministeren ikke i det mindste erkende, at der ikke er tale om ekstra penge i forhold til daginstitutionerne, til trods for at det er der, vi alle sammen ved indsatsen bør være?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jo, det kan vi godt blive enige om, men jeg håber så også, at vi kan blive enige om, at danske daginstitutioner er de bedst normerede, mest velfungerende i hele verden. Derfor synes jeg, vi har et virkelig godt udgangspunkt i Danmark, og jeg kan altså ikke dele det sortsyn, som først blev fremført af hr. Villy Søvnald og nu også fremføres af fru Sandy Brinck i forhold til, at det står så slemt til udeomkring. Jeg synes faktisk, vi har nogle rigtig gode institutioner og også langt de fleste steder bestemt en god normering.

Så kan der være problemer rundtomkring i spidsbelastningssituationer, og man kan diskutere, om det er hensigtsmæssigt at indskrænke åbningstiden, og hvad ved jeg. Men jeg deler simpelt hen ikke det der lige pludselig nu vildt kritiske syn på danske daginstitutioner. Jeg synes faktisk, de er gode.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes ikke, jeg har hørt nogen sige, at daginstitutionerne i Danmark er dårlige, men vi ved fra undersøgelse på undersøgelse, at det er daginstitutionerne, der virkelig kan gøre noget for at bryde den negative sociale arv. Hvis vi vil have en øget indsats der, hvor vi ved det virker, så er det meget logisk at give de redskaber både økonomisk og fagligt, som skal til, for at man kan løse den opgave.

Jeg ved snart ikke, om jeg skal være glad for, at ministeren erkender det, men så diskuterer vi dog på samme grundlag, når ministeren erkender, at der ikke er tale om, at der er kommet eks-

tra penge til daginstitutionsområdet. Vi er helt enige med SF i, at det bliver vi nødt til at give dem. Derfor synes jeg, det er lidt underligt, at ministeren nu står og sammenligner det med, hvordan det er i andre lande. Det får hverken Per eller Louise i en daginstitution i Hvidovre det bedre af. Jeg håber ikke, at det er udtryk for, at ministeren nu pludselig ikke synes, at danske børn har et problem, og at der er en negativ social arv, som skal brydes, derude.

Kl. 10.25

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Regeringen gør en stor indsats for at bryde den negative sociale arv, og det er derfor, vi har taget initiativ til at indføre læreplaner, sådan at der kommer et kvalificeret indhold og en kvalificeret kvalitet i de dagtilbud, vi bruger, hvor man er gået ind og har prøvet at se på, hvordan man kan give børnene nogle kompetencer, så de er bedre rustet til at komme videre, så de børn, der går i daginstitutionerne, kan klare overgangen til folkeskolen bedre og dermed have en god forudsætning for at komme godt i gang i folkeskolen, for derved at klare sig godt der og kunne klare en ungdomsuddannelse og komme videre i uddannelsessystemet på den måde.

Det synes jeg er noget der virker, og det synes jeg ikke at man skal overse i den her debat, at vi faktisk har gjort en indsats på det her område, ligesom vi forsat har KiD-projektet for at lave projekter, der kan højne kvaliteten i de i forvejen ganske gode daginstitutioner.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg blev lidt forvirret over ministerens afvisning af beslutningsforslaget. Jeg synes, at det, vi hører i debatten her, er lidt paradoksalt, for ministeren vil jo fastsætte kompetencemål og gøre læreplaner til en pligt i forhold til at nå disse kompetencemål, men vil i øvrigt ikke blande sig, kunne vi høre på afvisningen i dag.

Det forekommer lidt paradoksalt, at man på den ene side gerne forholdsvis detaljeret vil sige, hvad børnene skal igennem, og på den anden side overlader resten til kommunerne, samtidig med at Dansk Folkeparti jo støtter læreplanerne, men her i dag lægger op til et opgør med statens styring af børnenes opdragelse.

Det forekommer ret paradoksalt, at det ligesom kan leve på samme tid og i partier, der jo ellers skulle være enige om det her. Kan ministe-

ren udrede, hvor det lige præcis er, man lægger snittet i forhold til, hvad staten bør blande sig i med hensyn til det helt almindelige barns opdragelse?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nej, det kan jeg ikke. Man kan også se, hvis vi gennemgår Det Radikale Venstres beslutningsforslag, at nogle gange vil man godt blande sig i det kommunale selvstyres kompetencer, og andre gange vil man ikke. Det synes jeg heller ikke der er meget konsekvens i.

Derfor afhænger det selvfølgelig af en afvejning af forskellige forhold. Jeg vil ikke blande mig i normeringen, og det vil jeg ikke, fordi jeg synes, at den faktisk er meget fornuftig rundt omkring. Jeg synes, modsat andre her i salen, at kommunerne er gode til at forvalte det spørgsmål.

Omvendt så synes jeg ikke, man har fået sat fokus nok på at lette overgangen fra daginstitution til folkeskole godt nok rundt omkring. Der mener jeg, vi bliver nødt til at gøre en indsats herfra for at få dem til det enkelte sted. Og det er jo så en politisk afvejning, hvor man lægger det snit, og det vil det løbende og hele tiden være.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg sagde, at jeg ville komme nærmere ind på det i min ordførertale, men jeg kan give et hint om, hvad der er vores afvejning. Vores afvejning er, at der, hvor vi mener at Folketinget skal lægge en meget klar prioritet, er i forhold til de børn, som er udsat, og at der gøres noget særligt for de børn, som er udsat. Der tror vi, at det er meget væsentligt, at Folketinget sætter sig på mindretallets side, og det er jo heldigvis et mindretal.

Det, som jeg synes er problemet i den her type drøftelser og i drøftelserne om læreplaner, er, at man bruger udsatte børn, som har en negativ social arv, til at legitimere, at staten blander sig i forhold til alle børn.

For social arv er som generel betragtning ikke et problem, men læreplaner og overvejelser af den her type, hvor negativ social arv bliver gjort til et legitimerende grundlag eller til murbrækker for at komme igennem med det, gør jo, at der tilsyneladende ikke er nogen ende på, hvad vi som lovgivere og som stat skal blande os i i forhold til helt almindelige, velfungerende børn.

Hvis det bare er overgangen mellem børneinstitution og skole, er det så nødvendigt at fastsætte kompetencekrav for en 3-årig?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg kan intet forkert se i, når man prøver at ramme en målgruppe som her de allerallersvageste, der ikke bliver stimuleret derhjemme, der ikke får de kompetencer, der er nødvendige for at kunne klare sig godt, at man så også tager gruppen af de andre børn, der er velfungerende, der befinder sig i daginstitutionerne, med.

Det ser jeg intet problem i. Jeg kan slet ikke forstå, at De Radikale kan være imod, at vi giver børnene flere kompetencer, og at vi tillader os herindefra – det mener jeg sådan set er vores opgave – at være med til at højne niveauet i de danske daginstitutioner.

Jeg synes, det er meget bagstræberisk, at man har valgt fra Det Radikale Venstres side at være imod det her forslag.

Formanden:

Tak til socialministeren. Så tager vi fat på ordførerrækken.

Kl. 10.30

Gudrun Laub (V):

Da Venstres ordfører, fru Eva Kjer Hansen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på ordførerens vegne fremføre følgende:

Det er på mange måder et interessant beslutningsforslag, SF har fremsat om sundhedsplejens og daginstitutionernes rolle i bekæmpelsen af den negative sociale arv. Dels synes jeg, at det er lykkedes SF at komme med en række gode formuleringer om betydningen af sundhedsplejerskernes arbejde, dels glæder jeg mig over opbakningen til, at der skal være fokus på den pædagogiske indsats i dagtilbud og de kompetencer, pædagogerne skal søge at bibringe børnene.

Jeg deler synspunktet om, at sundhedsplejersken spiller en stor rolle i forhold til den tidlige indsats i familier med problemer. Om nogen kommer sundhedsplejersken tæt på og kan få indblik i en families trivsel.

Det er også min opfattelse, at kommunerne er meget opmærksomme på dette. I de kommuner, der har gjort meget ud af forebyggelsen, er det klart mit indtryk, at sundhedsplejersken netop udgør en nøglerolle i forhold til at opdage problemer og få sat ind med hjælp.

Men også forud for fødslen er det vigtigt med et godt tværfagligt samarbejde. Allerede hos jordemoderen kan der være tegn på, at der her er et barn og en familie, der har brug for hjælp til at få dagligdagen til at fungere.

Derfor er der allerede sat flere ting i værk, som skal styrke sundhedsplejen og indsatsen over for de svagt stillede børn – dels i forbindelse med satspuljen, dels som følge af lov om forebyggende sundhedsordninger. Derudover er det bl.a. i forbindelse med satspuljeforliget aftalt, at der iværksættes flere forsøgsordninger, som bl.a. skal styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører på dette område, læger, sundhedsplejersker og jordemødre.

I Venstre vil vi gerne styrke indholdet og kvaliteten af de forskellige dagtilbud – med streg under dagtilbud, for jeg har bemærket, at SF's interesse udelukkende går på daginstitutioner. Jeg synes, det er vigtigt, at der er en bred vifte af tilbud på børnepasningsområdet, uanset om det er daginstitutioner, dagpleje, puljeordninger, fribørnehaver eller andre former for pasningsordninger.

Med initiativet til pædagogiske læreplaner har vi netop sat fokus på, at dagtilbuddene får tænkt igennem, hvordan og hvorledes de bedst kan bibringe børnene forskellige kompetencer. Det gælder alle børnene i dagtilbuddet og kan dermed bidrage til, at de børn, der måtte have vanskeligheder, får særlig opmærksomhed.

Heldigvis er det langt de fleste kommuner, der har pasningsgaranti. Der er i dag 21 kommuner, der ikke har indført pasningsgaranti. Langt de fleste børn, der er berørt af dette, har hjemme i Københavns Kommune.

Overordnet mener Venstre, at målet selvfølgelig er, at der er pasningsgaranti til alle børn, men det er kommunerne, der lægger niveauet. Dog vil vi understrege, at faldende børnetal og kommuneaftalerne giver kommunerne en god mulighed for at prioritere udviklingen af dagtilbuddene. Jeg vil dog understrege, at allerede i dag har alle ret til at søge en plads i et dagtilbud; ingen kan afvises.

Som tidligere nævnt har vi stor sympati for sigtet i SF's forslag. Dog afviser vi forslaget med henvisning til de mange projekter, som regeringen allerede har sat i gang, og som vi venter os meget af. Vi mener, at det er vigtigt, at vi lader disse projekter vise resultater, inden vi iværksætter meget bekostelige initiativer.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg siger tak for en interessant ordførertale. Men jeg vil godt stille fru Gudrun Laub det samme spørgsmål, som jeg stillede ministeren, nemlig om fru Gudrun Laub ikke mener, at det i denne situation er helt afgørende klart at definere, hvad man taler om, når man taler om negativ social arv. Jeg hørte også med stor sympati fru Margrethe Vestager udtrykke det så fremragende, at man via dette begreb i virkeligheden klientgør familien som sådan, fordi der ikke er en klar grænse for, hvad negativ social arv betyder.

Så jeg vil spørge, også fordi sproget jo er helt afgørende her, sproget er altid en kolossal magtfaktor, for det er via sproget, at man erobrer virkeligheden og kan erobre magten og altså kan præge situationen: Er fru Gudrun Laub enig med mig i, at begrebet negativ social arv for at kunne bruges med mening skal være meget nøje defineret, så man ikke netop, som fru Margrethe Vestager siger, klientgør hele familien?

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Det er en vanskelig problematik, der ligger i, at vi skal hjælpe nogle, der har problemer, og selvfølgelig er det svært at afgrænse, hvor og hvornår man kan tale om negativ social arv.

I hele den debat synes jeg, det er meget vigtigt, at vi husker, at langt de fleste børn har det godt med gode, kærlige forældre, og at det aller vigtigste for børnene er, at de har forældre, som med kærlighed og omsorg kan varetage deres tarv. Det gælder jo også, når vi ser på daginstitutionerne. Hvis pædagogerne laver planer for indlæring og kompetencer, bør det ske sammen med forældrene – vi har forældrebestyrelser – og på den måde må vi ikke glemme forældrenes indflydelse på alt, hvad der sker med deres børn.

Formanden:

Tak til fru Gudrun Laub. Så er det fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Det er ikke alle børn, som fødes til at få en fair chance her i livet; de er fra start hæmmet af deres forældres problemer eller manglende evner og overskud, de bærer på en social arv, som påvirker deres muligheder negativt.

Socialdemokraterne mener, at alle børn har ret til en fair chance for et godt liv. Vi har derfor i juni fremlagt en samlet plan for initiativer, der kan medvirke til at nedbryde den negative sociale arv, et oplæg, som hedder »Giv alle børn en chance!«.

Det er almindelig logik, at hvis disse børn skal have en fair chance, skal vi som samfund hjælpe så tidligt som muligt, også for børn gælder det, at godt begyndt er halvt fuldendt. En tidlig indsats i kampen mod den negative sociale arv er derfor helt åbenbar og umulig at blive uenig om. Det er indholdet, altså hvordan, som kræver de politiske sværdslag.

Sundhedsplejersken er et oplagt sted at sætte ind, sådan at de nybagte familier, som har brug for ekstra støtte, også får ekstra støtte. Men jordemødrene bør tænkes ind, for jordemødrene opfanger potentielle behov, og deres bekymringer bør deles med sundhedsplejersken, så et barn ikke først skal igennem flere faresignaler, før nogen reagerer.

Vuggestuen og børnehaven er det sted, hvor barnet kan få de ekstra stimuli, den ekstra omsorg, som det kan have brug for. Det er vigtigt, at udsatte børn er i daginstitutionen. Derfor foreslår vi dels pasningsgaranti, dels 1.000 kr. som en maks.-pris, og vi synes, det er helt hen i vejret, når regeringen tillader, at arbejdsløse børn skal stå bagest i køen til at få en daginstitutionsplads, ligesom vi synes, det er helt fatalt, at regeringen giver tilskud til, at man kan holde børnene hjemme, da vi er dybt bekymrede for, at det netop er de familier, som kunne have behov for, at børnene kom i daginstitution, nemlig lavtlønsgrupper og ledige.

De penge, som i dag går til at betale forældrene for at passe deres egne børn, vil vi i stedet bruge til et kvalitetsløft i daginstitutionerne. 500 mio. kr. skal give det løft, som gør daginstitutionerne langt mere rummelige, så vi undgår, at børn i stigende omfang sendes ud af de almindelige tilbud og over til specialtilbuddene.

For os handler det i høj grad om at fastholde barnet i et billede af sig selv som normalt og ikke mindst at fastholde systemets opfattelse af barnet som normalt, sådan at indsatsen ikke i sig selv bliver stigmatiserende.

Ud over et generelt løft mener vi, at pengene bør fordeles ud fra, hvilke institutioner der har de største udfordringer. Paradokset er i dag, at der, hvor børnene har mest brug for stabilitet, er der størst udskiftning af personalet, der, hvor børnene har mest brug for pædagogisk faglig-

hed, er der flest ufaglærte. Her må pengene altså målrettes.

Sidst, men ikke mindst tales der meget om tværfaglighed også på det her område, og også på det her område er det utvivlsomt vigtigt. Socialdemokraterne ser gerne, at vi får efteruddannet nogle pædagoger, så denne tværfaglighed bygges ind i mennesker, frem for at vi kan opleve vækst i møder og papirer.

Vi ønsker os det, vi har kaldt en ressourcepædagog, som oven i deres almindelige pædagoguddannelse har indsigt i socialforvaltningens rolle og i specialpædagogikken. Disse ressourcepædagoger skal være spydspids i de institutioner, som har de store sociale udfordringer, og dermed skabe rummeligheden, tværfagligheden og fokus på de udsatte børns behov.

SF's forslag ligger således fint i tråd med Socialdemokraternes ønske på området, og vi går derfor positivt ind i behandlingen af forslaget.

Kl. 10.40

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg er meget imponeret over fru Sandy Brincks massive opfattelse af begreberne negativ og positiv. Når jeg hører fru Sandy Brinck sige, at Socialdemokraterne vil stemme for, at der skal ske et kvalitetsløft i institutionerne, i stedet for at man skal give forældrene penge for selv at opdrage deres børn, så siger jeg, at det er en negativ tankegang. Den positive tankegang er, at forældrene selv opdrager deres børn, at der er et sammenhold, et samvær imellem børn og forældre i hjemmet. Det er mit udgangspunkt, fru Sandy Brinck har et andet.

Jeg spørger fru Sandy Brinck: Hvad berettiger i grunden fru Sandy Brinck til at sige, at hendes er positivt, mens mit er negativt? Jeg kan også godt give svaret: Det er udelukkende fru Sandy Brincks tro og ideologi. Det vil sige, at vi her er på et område, hvor vi bevæger os på meget farlig grund, for hermed lægges der i virkeligheden op til en rent totalitær tænkning om børn og familie.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg kan berolige hr. Søren Krarup med, at vi sådan set også mener, at forældrene selv skal opdrage deres børn, og at forældrene har det overordnede ansvar for deres børn. Det er netop derfor, vi synes, det er lidt mystisk, at statskassen skal betale forældre for, at de selv tager sig af de-

res egne børn i deres eget hjem. Det synes jeg ikke at der er meget liberalisme i og meget ansvarsholdelse over for forældrene i.

Jeg er faktisk ikke skræmt af, at hr. Søren Krarup mener, at dette var en ideologisk tale, for det var det. Socialdemokraterne har alle dage erkendt, at ingen fødes fuldstændig lige. Vi har netop de samfundsmæssige barrierer, der gør, at den lighed, der ligger i, at alle mennesker er ligeværdige, ikke kommer til udtryk. Det er derfor, vi synes, at samfundet har en rolle i at fjerne de barrierer, og i det her tilfælde er det altså for de børn, som fødes ind i nogle familier, som har svære udfordringer. Her vil vi ikke bare se til.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg synes, fru Sandy Brinck skulle være opmærksom på det logiske spring, hun foretager, når hun taler om, at hun ønsker lighed, og så siger, at det er ligeværdighed, der ligger hende på sinde.

Ligeværdighed er noget ganske andet, end at alle er lige. Ligeværdighed er det, der f.eks. ligger i, at vi er lige for Vorherre, at vi er lige for loven. Men at vi skal være lige i fru Sandy Brincks betydning, det betyder, at vi skal være ens. Derfor er denne ideologiske tale til syvende og sidst et udtryk for foragt for den familie, der måske ikke ønsker at være lige på fru Sandy Brincks betingelser.

Derfor vil jeg sige om hele det beslutningsforslag, der er fremsat, at det til syvende og sidst er en totalitær tankegang, der ønsker at gøre familien til en samfundsfunktion, der skal underordnes den rent ideologiske tænkning, der hersker i magtens haller.

Jeg vil sige, at det er negativt. Det, jeg siger, respekten for den enkelte familie, er det positive.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Nu vil jeg nok bede om, at jeg udlægger mine ord. Lighed for mig er ikke at være ens, lighed handler for mig om, at alle mennesker har ret til at have nogle muligheder for at udleve deres potentiale og deres drømme.

Når hr. Søren Krarup siger, at familierne skal leve efter mine værdinormer, synes jeg, at han er ude i noget, der er langt længere væk fra det her beslutningsforslag, end det sig hør og bør.

Jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti stadig væk har en opfattelse af, at hvis børn udsættes for

omsorgssvigt, har fællesskabet faktisk en rolle at tage på sig, nemlig at sørge for at beskytte disse børn. Det troede jeg faktisk vi var enige om, men det kan være, at jeg har taget fejl.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg bed mærke i, at fru Sandy Brinck gjorde meget ud af, at det er forældrene selv, der skal passe børnene, og at det derfor også er forældrene selv, der ved bedst. Jeg ved så, at fru Sandy Brinck og jeg selvfølgelig er enige i, at der er nogle børn, hvis forældre ikke kan tage sig af dem, og det er også derfor, at vi bl.a. i satspuljen samarbejder om at gøre en særlig indsats for disse børn.

Men det undrer mig såre, at fru Sandy Brinck ikke anerkender, at der er meget stor forskel på, hvad den enkelte familie har behov for. Fru Sandy Brinck taler om, at nu skal man sandelig sørge for, at børn bliver passet et og samme sted, og så skal de have et tilskud, hvis de bliver det. Når vi så kender Socialdemokraternes forslag om, at de bl.a. vil skære i børnechecken for at betale det, så ensretter de jo børnene og siger, at man skal passes i kommunale daginstitutioner frem for i de private tilbud.

Kl. 10.45

Anerkender fru Sandy Brinck slet ikke, at nogle familier har brug for at indrette sig på en anden måde end andre familier, og at det derfor er en stor hjælp til de familier, at de kan gøre tingene på en anderledes måde, og at de også har økonomisk mulighed for at gøre det, så det netop ikke kun tilkommer de rige mennesker selv at passe deres egne børn, men at mennesker med mindre økonomisk formåen også har mulighed for at gøre de ting, som passer bedst til netop deres familie?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg mener faktisk ikke, at jeg har talt imod private pasningsordninger, i så fald skal jeg beklage det dybt. Men det har jeg ikke sagt, det står ingen steder i min tale, og det mener vi overhovedet ikke. Vi synes ikke, at der kun skal være et tilbud.

Nej, det, vi mener, er, at den ordning, at forældre kan gå hjemme og passe deres egne børn med statstilskud, skal væk, og det skal den primært af den årsag, at vi er dybt bekymrede for, at dem, som anvender den her ordning, meget

vel kan blive dem, hvis børn har mest brug for at komme i en daginstitution.

Jeg bed meget mærke i, at socialministeren faktisk i et svar til hr. Søren Krarup erkendte og var fuldstændig enig med SF i, at der er børn, der har brug for at komme i en daginstitution, lege med andre børn og få de ekstra stimuli, som de har brug for.

Der er vi altså meget bekymrede for, at lige nøjagtig langtidsledige og lavtlønsgrupper er dem, som har det største incitament til at lade sig betale af staten for at gå hjemme og passe deres egne børn.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen situationen er jo gudskelov den i dag, at de fleste kvinder er blevet fuldstændig ligestillet med mænd. Sådan var det ikke før i tiden, da gik kvinderne hjemme og passede børnene. Men nu har vi altså fået en samfundsstruktur, hvor alle, både mænd og kvinder, er lige, og en samfundsstruktur, hvor man praktisk talt er afhængig af to indkomster for at kunne få økonomien til at løbe rundt.

Er det så ikke meget rimeligt, at man også giver mulighed for, hvis man i en periode af hensyn til sit barn har brug for at passe det selv, at man så har økonomisk mulighed for at gøre det? Det kunne også tænkes, at det var, fordi man vurderede, at barnet i en periode havde nogle problemer, der krævede, at den ene forælder var der noget mere, men det kan være svært at have økonomi til det.

Der kan være forskellige situationer i menneskers liv, der gør, at man har brug for at passe barnet derhjemme frem for at få det passet i institution. Men den form for forskellighed, den form for udfoldelsesmulighed, ønsker fru Sandy Brinck altså ikke at bibringe familierne.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg er jo meget glad for, at fru Charlotte Dyremose bringer ligestillingsperspektivet ind i den her debat, for er der nogen problemer, pasning af egne børn i eget hjem giver, så er det ligestillingsmæssige. Det vil i den grad gøre, at det igen er kvinderne, som går derhjemme. Men det synes jeg er en helt anden debat, fordi jeg synes debatten i dag skal handle om børnenes vilkår. Hvad er det, børnene har behov for?

Der er det blot, at jeg stiltfærdigt nævner, at nogle af de børn, som har de her behov, oftest

også er dem, der har forældre, som er langtidsledige, som tilhører lavtlønsgrupper. Derfor er det bekymrende, at lige nøjagtig de grupper har et særligt incitament til at tage deres børn ud af daginstitutionerne og have dem derhjemme.

Så nævner fru Charlotte Dyremose, at der kan være særlige årsager til, at det kan være godt at have barnet hjemme. Jamen jeg må sige til fru Charlotte Dyremose, at det bare ikke er det, regeringen har indarbejdet i sit tilskud til at passe egne børn i eget hjem, så der må jeg melde hus forbi.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er jo altid spændende, når debatten om et konkret forslag, i det her tilfælde om at forbedre vores daginstitutioner og forbedre sundhedsplejen, udvikler sig til en sådan mere ideologisk debat. Derfor har jeg et spørgsmål til fru Sandy Brinck for at få opklaret det emne, der hedder, hvem det egentlig først og fremmest er, der er ude i et ideologisk ærinde.

På side 4 i beslutningsforslaget er anført, at forskellige grupper anvender daginstitutioner, nogle er helt op på 95 pct. Mit spørgsmål til fru Sandy Brinck er: Hvordan kan det beskrives som et totalitært træk, som en tidligere spørger gjorde, at folk frit for 95 pct.s vedkommende vælger at benytte en daginstitution, hvor de oven i købet vil have et bedre tilbud? Kan det virkelig betegnes som et totalitært skridt, at mennesker frit vælger en daginstitution? Og er det i så fald ikke bekymrende, at der er så mange, der er totalitært anløbne i vores samfund, det er næsten 100 pct.?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er klart, at det jo er bemærkelsesværdigt, at vi har så høj en procentdel af børn, som er i daginstitutioner, op mod 95 pct. Så jeg er fuldstændig enig i hr. Villy Søvnalds analyse af, at man vel næppe kan kalde det totalitært, at man selv vælger at få sine børn passet der.

Kl. 10.50

Men jeg synes faktisk, at det er mere interessant, når man kigger ned over den tabel, som er på side 4 i beslutningsforslaget, og ser, hvis børn det så er, for så er det meget, meget tydeligt, at den laveste procent af børn, som er i daginstitutioner, er blandt de lavest lønnede. Det er nogle af de grupper, som vi normalt også kan se, når vi får analyser af, hvem forældrene er til de udsatte

børn. Det er lige nøjagtig dem, som heller ikke i samme grad har deres børn i daginstitutioner.

Derfor er det altså bekymrende, at vi oven i købet har en regering, der i et flertal med Dansk Folkeparti sørger for, at man giver dem et økonomisk incitament til at holde deres børn ude af de daginstitutioner, som kunne give den ekstra støtte og omsorg, som jeg kan høre socialministeren faktisk er enig med Socialdemokraterne om er nødvendig.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Jeg hørte fru Sandy Brincks svar sådan, at hun måske opfatter det som et problem i sig selv, hvis nogle forældre vælger selv at passe deres børn hjemme. Jeg vil da gerne være sikker på at få det, som forhåbentlig er en misforståelse, rettet, for det er et frit valg, forældrene har, og det er ikke noget, som giver anledning til negativ social arv.

Der, hvor vi taler om negativ social arv, er det nogle familier, nogle børn, som har alvorlige problemer, som ikke ligger i, at forældrene lige præcis vælger den form for adfærd, at de prioriterer højt at være sammen med deres børn og have dem i deres nære miljø.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil godt understrege, at jeg overhovedet ikke oplever det som et problem, hvis forældre vælger at passe deres egne børn hjemme. Jeg kan bare ikke forstå, at de skal have statsløn for det, og slet ikke når vi er i en situation, hvor man faktisk har skåret på daginstitutionerne. Så synes vi, at i den prioritering, man altid må gøre af kroner og øre, er det altså langt mere fornuftigt at bruge pengene ... jeg ved ikke, om spørgeren har tid til at lytte til svaret, for ellers er det jo sådan lidt omsonst, at jeg svarer.

Når vi skal prioritere kroner og øre, så synes vi, at det er langt mere fordelagtigt at bruge pengene i de institutioner, som selv socialministeren siger i dag er dem, der kan bryde den negative sociale arv, og der er altså en afvejning dér: Men forældre må hjertens gerne passe deres børn hjemme, jeg synes bare ikke, at statskassen skal finansiere det.

Formanden:

Tak til fru Sandy Brinck. Så er det fru Jette Jespersen som ordfører.

Jette Jespersen (DF):

At alle børn skal have en god start i livet, er Dansk Folkeparti helt enig i, og den skal helst holde hele barndommen igennem, og at det i nogle kommuner sikkert også kan gøres bedre end i dag, er vi heller ikke uenige i.

At sundhedsplejen skal være så effektiv som muligt, er der jo også enighed om her i Tinget, ellers var vi – nå ja, lige undtaget Enhedslisten – vel ikke blevet enige i satspuljeforliget om at afsætte 68,5 mio. kr.

At børnetallet falder, er der statistisk belæg for, og det vil naturligvis medføre flere pladser i dagtilbuddene. Det mener vi at der allerede er taget højde for i kommunalaftalen.

Ligeledes er der afsat 40 mio. kr. gennem KiD-projektet netop til kvalitet og forbedring. Dernæst er der afsat 70 mio. kr. til pædagogiske læreplaner med det for øje at styrke indsatsen for de udsatte børn. Det skulle også være et led i indsatsen mod den negative sociale arv.

Vedrørende en landsdækkende pasningsgaranti er det jo ganske få kommuner, der ikke lever op til deres ansvar. Men så vidt jeg er oplyst, kommer der flere og flere med, og skal vi så ikke give alle en chance for at leve op til deres ansvar? Det drejer sig mig bekendt om under 8 pct.

I forslaget står, at der indføres en institutionsret for alle 3-9-årige børn for at sætte fokus for den samfundsmæssige integration og en bedre sikring af offentligt medansvar for socialisering og opdragelse. I Dansk Folkepartis ører skurrer dette ganske fælt. Hvorfor ikke bare lade staten passe alle børnene fra fødselen i døgninstitutioner?

Kl. 10.55

Nej, det offentlige skal *ikke* have ansvar for socialisering og opdragelse af vores børn. Det må og skal være forældrenes ansvar. At børn bliver påvirket ved at færdes i det offentlige rum, det være sig i pasningsordninger, blandt skolekammerater og andre voksne, er da klart og godt for det. Men som sagt er det forældrenes børn, og det skal det fortsat være.

At den negative sociale arv skal brydes, er vi i Dansk Folkeparti helt enige i. Vi mener, at flere og flere af de initiativer, der allerede er sat i værk, kan hjælpe et stykke på vej, men til syvende og sidst er det vel op til kommunerne at være vågne over for de svage og skrøbelige familier. Der skal sættes ind på flere plan, alt efter hvad familiens problem er. Her kan det være svært med konkret lovgivning, derimod kan sund fornuft og omtanke løse mange problemer.

Dansk Folkeparti mener, at vi skal afvente resultaterne af de allerede igangsatte initiativer plus den kommende anbringelsesreform. 500 mio. kr. ekstra er jo mange penge. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Formanden:

Der er foreløbig bedt om korte bemærkninger fra fru Sandy Brinck, fru Margrethe Vestager og fru Line Barfod.

(Kort bemærkning):

Sandy Brinck (S):

Jeg bed mærke i, at Dansk Folkepartis ordfører sagde, at børnene skal være forældrenes ansvar. Ja!

Men jeg måtte forstå indlægget sådan, at hvis man gør noget for at styrke daginstitutionerne, så ville børnene blive samfundets ansvar, ellers hænger det ikke logisk sammen. Derfor skal mit første spørgsmål være, om det betyder, at 95 pct. af danske børn i dag er samfundets ansvar, uden at forældrene har noget som helst ansvar. Det tror jeg nok at mange forældre derude godt ville betakke sig for. Jeg tror faktisk, de mener, at de påtager sig et ansvar.

Så siger fru Jette Jespersen også, at børnetallet falder. Men hvis det nu ikke betyder, at antallet af børn i daginstitutioner falder, så kan det vel ikke begrunde en besparelse, sådan som det gjorde sidste år, hvor beløbet røg op på 500 mio. kr. Er der altså færre børn i daginstitutionerne?

(Kort bemærkning):

Jette Jespersen (DF):

Ja, mig bekendt er der færre børn i daginstitutionerne, og jeg mener, at ministeren har lavet en kommunalaftale om, at de pladser sletter man ikke bare på kortet; man benytter dem til bedre forhold for de børn, der er i institutionerne.

Fru Sandy Brinck spurgte om en ting til, jeg fik det ikke skrevet ned. Hvad var det?

(Kort bemærkning):

Sandy Brinck (S):

Jamen jeg skal også lære at holde mig til et emne ad gangen.

Lad os så tage det her med, om der bliver færre eller flere børn i daginstitutionerne.

Hvis det viser sig under udvalgsarbejdet, at det faldende børnetal faktisk ikke har betydet, at der er færre børn i daginstitutionerne, vil Dansk Folkeparti så være åben over for at se på, om vi ikke skulle tilbageføre de 0,5 mia. kr., som sidste

år blev skåret på den baggrund, til daginstitutionerne, sådan som det jo så rettelig må være, hvis det er sådan, at forudsætningerne for besparelsen faktisk ikke var til stede.

Altså: Hvis der *ikke* er sket et fald i antallet af børn i daginstitutioner, er der så en åbning hos Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Jamen der er et faldende antal i daginstitutionerne mig bekendt, så jeg mener, at spørgsmålet er overflødigt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg har med stor interesse hørt både ordførertalen og også de korte bemærkninger fra Dansk Folkepartis side under forhandlingen i dag, og jeg vil spørge, om de holdninger, som der er givet udtryk for, så også betyder, at man ikke længere støtter forslaget om, at alle skal lave læreplaner for at opfylde de kompetencemål, som socialministeren centralt vil fastsætte.

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Nu har vi jo indgået en aftale med socialministeren om det emne, og det gør vel ikke noget, at der er læreplaner for alle, for så vidt jeg kan forstå, er det jo ikke noget med sådan en ABC-bog eller den højere regneeksamen, og for ikke sådan at gøre forskel på børnene, kunne de vel alle deltage i det.

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg havde nær sagt, havde det så bare været det, for en ABC-bog og det at binde snøreband kan man trods alt konkret forholde sig til, men det, vi taler om her, er jo kompetencemål i forhold til sproglig udvikling, kropslig udvikling, kendskab til kultur, natur og så fremdeles. Man kommer hele vejen rundt, og man kommer efter vores mening også meget tæt på, hvad et barn har af kompetencer, når det er 3 år og 6 år.

Derfor vil mit umiddelbare bud være i forhold til ordførertalen og de holdninger, som der er givet udtryk for, at man fandt, at det faktisk ville gøre skade, fordi det ikke bliver lige gyldigt, om der bliver lagt en plan for, hvad man skal kunne, når man er 3 år på de kulturelle områder eller i forhold til ens kropslige kompetencer.

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Det er svært at sige, hvad et barn skal kunne som 3-årig, fordi alle børn udvikler sig forskelligt; nogle kan gå, når de er ½ år, nogle kan først gå, når de er 2. Og det vil jeg da tro der også bliver taget højde for.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har lidt svært ved at forstå sammenhængen, for Dansk Folkepartis ordfører og også hr. Søren Krarup fra Dansk Folkeparti giver i dag udtryk for, at det primært er forældrenes ansvar at tage sig af børnene, hvad jeg er meget enig i, og at staten ikke i detaljer skal blande sig i, hvad der foregår i daginstitutionerne, hvad jeg også er enig i.

Men så forstår jeg ikke, at Dansk Folkeparti samtidig støtter socialministerens forslag om, at socialministeren kan gå ind og fastsætte i detaljer, hvad man skal beskæftige sig med i daginstitutionerne, og som et eksempel kan bestemme, at alle børn skal lære at lege med ler.

Jeg kan ikke forstå sammenhængen i Dansk Folkepartis udmeldinger på de her to områder. Man vil ikke være med til at støtte generelt, at der kommer flere ressourcer til daginstitutionerne, men mener omvendt, at staten skal ind og blande sig i detaljer i, hvad der skal foretages i daginstitutionerne.

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Nu må jeg så indrømme, at jeg ikke har hørt, at det er så detaljeret, men det er heller ikke mig, der har haft med det at gøre; det er fru Pia Kristensen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har fuld forståelse for, at fru Jette Jespersen ikke har været ordfører på forslaget om læreplaner, men jeg går ud fra, at der er en sammenhæng i, hvad Dansk Folkeparti mener om, hvad staten skal blande sig i og ikke skal blande sig i.

Derfor har jeg lidt svært ved at forstå, at man på den ene side altså gerne vil gå ind og blande sig i detaljer i, hvad der skal foretages i daginstitutionerne, men på den anden side ikke mener, at staten skal sætte midler af og skal lave nogle regler om, at der *skal* være dagtilbud af en vis kvalitet osv. Jeg forstår ikke, at man ikke vil

være med til at skabe rammerne, men gerne vil gå ned i detaljerne.

Men jeg kan forstå, at fru Jette Jespersen egentlig heller ikke mener, at man skal gå ned i detaljerne, eller hvordan skal det forstås?

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Jeg mener ikke, det skal detaljeres så vidt, og det tror jeg heller ikke er meningen med forslaget.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Med hensyn til læreplaner: Kompetencer lyder måske som et lidt voldsomt ord, når man taler om 3-årige børn, men det er jo også et spørgsmål om, at børns naturlige nysgerrighed bliver tilgodeset, når de kommer i en daginstitution, at det ikke bare er opbevaring af børnene.

Så jeg vil spørge fru Jette Jespersen, om ikke det er meget vigtigt, at man netop der har kontakten med forældrene igennem forældrebestyrelser og får drøftet disse læreplaner, så forældrene hele tiden er inddraget i samarbejdet, sådan at de forældre, der magter at tage stilling til de ting, hele tiden er med og ved, hvad der sker med deres børn.

(Kort bemærkning).

Jette Jespersen (DF):

Jo, det vil jeg da give fru Gudrun Laub helt ret i. Vi ved jo godt alle sammen, at børn gerne vil lære. Vi kender jo godt lille Peter, der kommer hjem fra skolen første dag og siger: Jeg har ikke lært at læse endnu, og så er møgsur. Sådan er det jo. Børn lærer jo på mange leder og kanter, men jeg tror bestemt ikke, det er ministerens mening, at de skal sættes ned og lære noget til en vis dato. Sådan har jeg ikke opfattet det, der hedder læreplaner.

Formanden:

Tak til fru Jette Jespersen. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 11.05

Charlotte Dyremose (KF):

Der er heldigvis bred enighed i Folketinget om, at det er utrolig vigtigt at få brudt den negative sociale arv for de børn, som desværre ikke har de samme vilkår som de fleste børn i dette land.

Det har også længe været en konservativ mærkesag, at vi netop skal fokusere på at hjælpe de svageste i vores samfund, at det er dér, det er

vigtigt, at vi fra det offentliges side går ind og giver en hjælpende hånd. Det er også derfor, at vi, siden vi efter sidste valg fik en konservativ socialminister, netop har lagt så stor vægt på at hjælpe særlig de svageste i vores samfund og herunder med særlig fokus på at få brudt netop den negative sociale arv.

For os Konservative gælder det nemlig om at give alle mennesker lige muligheder, og det vigtigste, når man vil give mennesker lige muligheder, er at behandle dem forskelligt. Børn har forskellige behov, børn har forskellige muligheder i hjemmet, og derfor er det også vigtigt, at vi sætter ind og hjælper netop dér, hvor der er mest hjælp behov.

Vi har jo netop også via satspuljen lavet aftaler om en tværfaglig indsats særlig med fokus på sundhedsplejen og andre faggrupper, bedre sagsbehandling for de børn, der kommer i berøring med det offentlige system, mere inddragelse af familien til at tage sig af de problemer, som børn måtte være udsat for, nogle af de problemer, som i den ekstreme situation ender med en anbringelse uden for hjemmet. Derfor er også anbringelsesreformen en vigtig brik i netop arbejdet med at bryde den negative sociale arv.

Også arbejdet med læreplanerne for at sikre, at vi stimulerer disse børn, som ikke får den stimulans hjemmefra, som er så vigtig for at kunne klare sig godt i skolen og derfor få de samme lige muligheder som andre børn, er en vigtig brik i dette spil sammen med øget fokus på lektiehjælp, en anden konservativ mærkesag.

I forbindelse med den første del af SF's beslutningsforslag om sundhedsplejen er der jo flere initiativer, der sættes i gang her i løbet af 2004. Det er initiativer, der er udtryk for den enighed, der er om, at netop sundhedsplejen og andre faggrupper, der er i berøring med børnene, har en vigtig rolle at spille i den sammenhæng, når man vil bryde den negative sociale arv. Derfor har vi også brug for at samle op på de erfaringer, som kommer ud af det arbejde.

Vi laver altså nu en styrket tværfaglig indsats. Der bliver sat forskellige forsøgsprojekter i gang med sundhedsplejen og med andre faggrupper, og ikke mindst får vi lavet vidensopsamling og -formidling. Vi er altså i gang. Regering har virket et par år også på det her område, og projekterne skal nu have tid til at virke.

På daginstitutionsområdet er det stadig væk den konservative holdning, at kommunerne må have en vis selybestemmelsesret i forhold til, hvilket serviceniveau de ønsker at lægge, men

med bl.a. KiD-projektet har vi jo netop sat fokus på kvaliteten i de daginstitutioner, der insisterer.

Jeg nævnte før læreplanerne, som er med til at give retningslinjer for, hvordan man i hverdagen kan motivere og stimulere børnene og på den måde sikre, at alle har en naturlig, sund interesse for bl.a. at læse op, for rim og remser, for at stille spørgsmål og for at dyrke den nysgerrighed, som alle børn fra naturens hånd har.

Med hensyn til forslaget om pasningsgaranti er vi fra konservativ side fuldstændig enige i, at det mål skal vi arbejde hen imod. Vi har brug for at give forældrene et reelt valg mellem barsel og pasning, og derfor har vi netop også taget det forslag med i regeringens arbejdsgruppe for at styrke børnefamiliernes forhold og give bedst mulig plads til børnefamiliernes liv og trivsel i hverdagen. Vi vil i den arbejdsgruppe med stor iver arbejde for at sikre netop børnefamilierne generelt de bedst tænkelige forhold, herunder naturligvis også de børnefamilier, der måtte have problemer.

Vi mener altså, der er en række projekter i gang, og vi ønsker at se effekten af de her projekter. Så må vi til den tid – når vi bl.a. har fået alle de projekter, der bliver sat i gang netop i løbet af i år, til at virke – på baggrund af den viden se, hvilke indsats der videre skal gøres.

Vi kan på den baggrund ikke støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Alle undersøgelser viser, at daginstitutionerne er afgørende i forhold til at bryde den negative sociale arv. Det sagde socialministeren også i sit hovedindlæg, så jeg regner med at vi er enige om, at den tidlige indsats handler om at gøre noget på daginstitutionsniveauet.

Så kan vi vel også være enige om, at det derfor er temmelig vigtigt, at de sårbare børn er i daginstitutionerne. Vi kan jo ikke rigtig gøre noget ved dem, hvis de ikke er der.

Kl. 11.10

Derfor vil jeg godt spørge den konservative ordfører, hvordan man i en konservativ optik får det til at hænge sammen, at man har givet kommunerne lov til at skubbe de lediges børn bagest i køen, når man samtidig ved, at ledighed – altså forældres ledighed – er en af de afgørende parametre for, om børn er udsatte, samtidig med, at man ved, at det er i daginstitutionerne, man kan give det løft og den ekstra omsorg, der skal til, for at den negative sociale arv ikke slår igennem.

Jeg kan ikke se, at det hænger sammen, så jeg vil gerne undervises.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen meget gerne, fru Sandy Brinck, for situationen er jo den, at det, vi har givet mulighed for, f.eks. er, at man, hvis man får et job, så lidt nemmere kan få sit barn i daginstitution. Det betyder ikke, at man skubber andre børn ud.

Men det, vi jo også holder fast i, og det, vi synes er så utrolig væsentligt fra konservativ side, er jo netop, at er der et særligt behov for, at et barn kommer i daginstitution, så ikke bare kan vi give det barn friplads, så det barn gratis kan komme i daginstitution, vi kan faktisk også pålægge forældrene, at barnet *skal* i daginstitution, så vi sikrer os, at det kommer ud af familien, at det kommer hen i en daginstitution, at det får en stimulans fra andre, fra pædagoger, kommer ud og leger med andre kammerater. Netop derfor er det jo også – særligt for de børn – væsentligt, at det, der så foregår i daginstitutionerne, også er med til at stimulere børnene og er med til at styrke deres nysgerrighed og de ting, som de desværre ikke får hjemmefra, og som vi så samtidig må arbejde for at familien kan bibringe dem senere hen i deres tilværelse.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg har stadig ikke forstået det der med, at det, hvis nogen kommer ind før nogle andre, så ikke gør det sværere for disse andre at få en plads. Det har jeg altså ikke forstået. Men det har vi jo haft alenlange diskussioner om, hvor De Konservative sammen med Venstre og Dansk Folkeparti har en helt særlig logik med hensyn til, hvordan en kø er: Hvis der stiller sig en op foran i køen, så betyder det ikke, at de andre er kommet længere tilbage i køen. Det lader vi være til en anden dag.

Men jeg synes, at Det Konservative Folkeparti nu åbner op for en diskussion om, hvad tidlig indsats er, hvornår det er. Indtil dette svar, som fru Charlotte Dyremose lige gav, havde jeg faktisk en oplevelse af, at vi var enige om bredt, at daginstitutionerne kunne være det sted, hvor man *opdager* børns besværligheder. Nu bliver jeg lidt bekymret for, at Det Konservative Folkeparti mener, at det først er der, hvor vi er helt sikre på, at børnene har det meget dårligt, og at det er tydeligt for enhver, man så kan gå ind med sociale fripladser osv. Jeg troede sådan set, at vi også

havde en oplevelse af, at vi i daginstitutionerne havde en mulighed for at opfange noget meget, meget før, det kom til at gøre rigtig ondt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg tror, fru Sandy Brinck og jeg er fuldstændig enige i opfattelsen af, at i daginstitutionerne kan man være med til at opdage nogle af de her ting. Det er også derfor, pædagogerne f.eks. har pligt til at gøre myndighederne opmærksom på det, hvis der er nogle problemer, man lægger mærke til. Så jeg er fuldstændig enig med fru Sandy Brinck.

Der, hvor jeg tror, fru Sandy Brinck har misforstået noget, er vedrørende forståelsen af det her med køen, for jeg er da fuldstændig enig med fru Sandy Brinck i, at hvis der er en, der kommer ind før mig, så går der lidt længere tid, inden jeg kommer til. Det er vi fuldstændig enige om. Det, der er problemet, er, at fru Sandy Brinck og andre har forsøgt at få det her til at fremstå sådan, at hvis der er en, der kommer ind foran mig, så kommer jeg aldrig til, og så går der årevis, og så når jeg faktisk at få min universitetsuddannelse, før jeg kan få lov at komme i daginstitution. Og det er ikke det, det handler om. Det handler om, at der kan være ganske særlige tilfælde, hvor der er enkeltpersoner, der kommer ind, fordi der er nogle særlige behov, der kræver det. Det kunne sådan set også være, at en, der havde et socialpædagogisk behov, kom ind før mit barn, og det er så i orden. Der går måske lidt længere tid, men det er altså en forkert opfattelse, at der går meget lang tid, og at det betyder store forskubbelser, og at man slet ikke kan komme til. Det må man slet ikke, det må man fortsat ikke.

Så det handler altså ikke om, at man udelukker nogen; det handler om, at der er nogle, der kan have nogle særlige behov, og dem forsøger vi at opfylde, og så handler det om, at vi naturligvis ønsker at styrke indsatsen i daginstitutionerne bl.a. gennem de læreplaner, som vi heldigvis nu får gennemført.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Det tredje led i forslaget drejer sig om pasningsgaranti. Socialministeren har tidligere været inde at sige, at hun støttede en sådan og ville arbejde for det.

Fru Charlotte Dyremose anvendte en formulering, som lød lidt lang, men som var: arbejde hen imod en pasningsgaranti.

Kl. 11.15

Jeg vil spørge: Hvad betyder det? Jeg forstod, at man ikke kan støtte forslaget her fra konservativ side. Betyder det, at Det Konservative Folkeparti eller regeringen vil fremsætte forslag om en pasningsgaranti?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Når jeg arbejder hen imod noget, vil jeg gerne sige til hr. Villy Søvnal, så gør jeg bl.a. det, at jeg forsøger at finde pengene til det. Det er en af de svagheder – ved jeg godt – hr. Villy Søvnal har: Der behøver man ikke nødvendigvis at finde pengene, før man foreslår noget. Men sådan har vi det i Det Konservative Folkeparti.

Jeg kan jo ikke tages til indtægt for, hvad regeringen vil gøre; jeg kan kun sige, at fra konservativ side er det vores mål at få en pasningsgaranti, og det er derfor, vi har frembragt det bl.a. i regeringens arbejdsgruppe. Og så er det da mit håb, at vi kan nå dertil, at vi i fællesskab – gerne med hr. Villy Søvnal – kan finde en finansiering af det her og så sørge for, at vi får en pasningsgaranti på den ene eller den anden eller den tredje måde.

Det er ikke vigtigt for mig, hvordan vi får en pasningsgaranti. Det vigtige for mig er, at vi når dertil på et eller andet tidspunkt – hurtigst muligt.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg forstår, at det er en ny konservativ linje, at man skal finde pengene først, før man går ud og lover noget. Sådan hørte jeg også statsministeren, da han satte socialministeren på plads i vinterferien.

Jeg synes bare, det er lidt ærgerligt, at man i et åbent demokrati ikke tør være lidt mere præcis med hensyn til, hvad man vil, for hvis nu jeg vælger at tro på, at Det Konservative Folkeparti har et ønske om en pasningsgaranti, men har fået at vide af statsministeren, at det skal man ikke gå rundt og ytre sig om i den offentlige debat, medmindre man også har pengene med, så bliver det jo lidt meningsløst alt sammen, hvis man så oven i købet stemmer imod konkrete forslag, når de foreligger, om at indføre en pasningsgaranti.

Så er det, fru Charlotte Dyremose løber den risiko, at folk bare synes, det er ord og ord og ord og ord, men at der ingen handling sker. Det er sådan set for at beskytte fru Charlotte Dyremose, at jeg siger det her.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jo tak, hr. Villy Søvndal.

Nu er der en del elementer i det her beslutningsforslag, som Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte, og det giver os rigelig anledning til at stemme imod det, men når vi taler om pasningsgarantien, så er det altså ikke anderledes, end at jeg synes, hr. Villy Søvndal så skal indgå i den konstruktive forhandling, det vil være at skaffe pengene til en sådan pasningsgaranti. For sandheden er jo den, at jeg ikke som én ud af 179 kan love noget som helst. Det kræver altså 90 mandater, og det vil vi så arbejde for. Det kræver 90 mandater ikke bare at gennemføre tingene, men også at finansiere dem.

Så skal vi ikke forsøge i samarbejde at få sikret os, at vi får en pasningsgaranti og dermed kan gøre det godt for de mennesker, der står med et reelt problem på det her område?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne bede den konservative ordfører om at melde meget klart ud, hvorvidt vores institutioner er gode eller dårlige. Vi fik det meget klare indtryk efter socialministerens tale, at vi har gode institutioner – velnormerede, gode institutioner.

Den konservative ordfører siger her ikke desto mindre, at vi skal have de her læreplaner for at sikre, at der bliver læst højt for børnene. Hvis man er nødt til fra centralt hold at fastslå, at der skal laves en læreplan, for at der kan blive læst højt for børnene, så vil jeg antage, at det står meget, meget, meget dårligt til, og en række af de ting, som ordføreren har meldt ud i sin ordførertale, får det også til at lyde, som om det ikke står særlig godt til med de danske daginstitutioner. Nu har vi så heldigvis fået en ny regering, og ministeren har opdaget, at de er gode, men det har ordføreren ikke.

Kan vi få at vide, om Det Konservative Folkeparti synes, vi har gode eller dårlige institutioner i Danmark?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg sætter da pris på, at fru Margrethe Vestager og Det Radikale Venstre har opdaget, at vi har fået en ny regering, og at det har betydet en masse godt. Det er jeg fuldstændig enig i.

Jeg synes, det er svært at melde kategorisk ud, om vi har gode eller dårlige institutioner. Jeg kender til gode institutioner, og jeg har også hørt om mindre gode oplevelser af institutioner.

Jeg har indtryk af, at generelt fungerer mange institutioner ganske godt. Jeg har også indtryk af, eller rettere: Jeg ved, og jeg har kendskab til, at en række institutioner gør mange af de ting, som de nye læreplaner lægger op til. Man stimulerer børnene, man sørger for at udfylde den nysgerrighed, børnene har, og man har lagt nogle planer; man har bl.a. brugt sine virksomhedsplaner til at lægge nogle retningslinjer for: Hvordan kan vi sørge for at styrke og stimulere børnene, når nu de er så mange timer i institutionerne?

Men der er altså også institutioner, hvor det ikke sker. Derfor forsøger vi nu at hjælpe med nogle arbejdsmetoder til, hvordan man kan stimulere den nysgerrighed. Og det her handler jo ikke kun om at læse højt, vil jeg gerne sige til fru Margrethe Vestager. Det der med sådan at være meget kategorisk og sige, at det handler om lige præcis én ting, det er jo fuldstændig misforstået. Det her handler om nogle principper og nogle metoder til at hjælpe med at stimulere børnene, til at styrke deres evner, til at stimulere deres nysgerrighed, til at give dem lysten og udbygge den lyst til at lære noget, sådan at de kommer til at klare sig godt i skolen. Det er vigtigt for alle børn, men det er særlig vigtigt for de børn, der ikke bliver stimuleret bl.a. ved højtlesning eller ture i skoven af forældrene, fordi forældrene ikke har overskuddet til det.

Kl. 11.20

Formanden:

Så er det fru Line ... nej, undskyld, fru Margrethe Vestager for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Undskyld, hvis jeg ikke markerede særlig tydeligt, formand.

Nu var det ordføreren, der brugte det at læse op som et konkret eksempel. Jeg har stadig væk lidt svært ved at forstå, hvorfor det er nødven-

digt med læreplaner sådan generelt, for det er jo ikke nogen hjælp; det her er en pligt.

Sådan som jeg kan forstå ordføreren, så har ordføreren det indtryk, at de fleste institutioner allerede arbejder med de her ting, har virksomhedsplaner, som alle institutioner jo i øvrigt skal have, dvs. gør på deres egen måde i overensstemmelse med kommunens beslutninger og i overensstemmelse med pædagogernes faglighed det, som her efterspørges.

Derfor forekommer det her postulat om, at læreplanerne nu vil gøre det meget bedre, stadig mere tomt. For jeg kan ikke i ordførerens tale og lovprisning af det, som allerede foregår, overhovedet finde dækning for den påstand, at læreplanerne skulle ændre institutionerne fra at være opbevaring til at være noget, der giver børnene lyst og sikrer, at børnene lærer noget. Tværtimod må man nærmest antage, at læreplanerne kommer til at forstyrre en meget positiv proces, som er i gang i øjeblikket i de gode institutioner, som socialministeren beskrev i sit indlæg.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det, jeg anker over, er såmænd slet ikke eksemplet med at læse højt, det, jeg anker over, er, at når man kommer med et eksempel, så bliver det fra radikal side ofte og gang på gang fremlagt, som om det så er det eneste, der foregår. Og så enkel er virkeligheden altså ikke, vil jeg gerne sige til fru Margrethe Vestager.

Situationen er jo også den – apropos det her med, at virkeligheden ikke er enkel – at der er utrolig stor forskel på kvaliteten af daginstitutionerne. Det ændrer ikke ved, at jeg kender til de gode eksempler og ved, at der er masser af daginstitutioner og pædagoger, der arbejder konstruktivt med de her ting, men der er også dem, der ikke gør det.

For mig at se er det utrolig vigtigt, at man også i de institutioner og måske særligt i de institutioner – der, hvor forældrene ikke er så stærke og har så mange ressourcer, at de kan sætte sig ned i forældrebestyrelsen og sige: Det her vil vi have; vores børn har brug for at blive stimuleret, vores børn har brug for at være klar til at komme i skole – er forpligtet til at gøre de her ting og sikre sig, at børnene får den stimulans, selv om forældrene altså ikke nødvendigvis har overskuddet til at sætte sig ned og kræve det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det at skulle lave virksomhedsplaner påligger allerede daginstitutionerne i dag. Det, der er det nye, er, at fru Charlotte Dyremose og regeringen og Dansk Folkeparti mener, at staten skal blande sig i, hvad der skal stå i de planer. Det er sådan set det, der er det store problem, for vi mener ikke, at staten skal blande sig så langt ned i detaljerne i, hvad det er, man skal foretage sig i de enkelte daginstitutioner.

Jeg må indrømme, at jeg har aldrig, heller ikke før denne regering trådte til, hørt om en eneste vuggestue eller børnehave i dette land, hvor man ikke synes, det er en god idé at læse højt for børnene, og ofte gør det. Så jeg forstår ikke helt, at det skulle være det, der er begrundelsen for at indføre læreplaner.

Det, jeg egentlig tog ordet for at spørge om, var det her med, hvad vi skal gøre for at få børn i daginstitution, når vi tror på, at det er en god idé for de børn, der har det svært. Jeg kunne forstå, at det, De Konservative mener, er, at man skal bruge tvang og kontrol og melde ud, at her er et barn, som har det svært, og derfor skal det barn i daginstitution, i stedet for at sikre, at der er plads til alle i daginstitutionerne, og at også de arbejdsløses børn bliver behandlet lige med andre børn og får mulighed for at komme i daginstitution. Det undrer mig, at man synes, at tvang og stempling er den måde, man skal hjælpe de udsatte børn på.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Fru Line Barfod er åbenbart på linje med De Radikale: Når man nævner et eksempel, så er det det eneste; så ser verden kun sådan ud. Skulle vi ikke prøve at få en nuanceret debat i stedet for, fru Line Barfod?

Når vi taler om det her med at sikre pladserne, jamen så taler vi jo netop igen om, hvordan vi får sikret, at vi får en pasningsgaranti. Fra konservativ side ønsker vi en pasningsgaranti, og det er jo netop for, at alle børn kan blive passet i daginstitutionerne, så vi ikke står med de problemer, som den tidligere regering efterlod os i, at der altså ikke var pladser nok. Og så må vi jo forsøge at tilskynde kommunerne til det at gøre andre ting for at sikre, at børnene kan blive passet.

Men der er altså nogle børn, der har et større behov end andre, og jeg ville da have formodet, at fru Line Barfod ville have forståelse for, at er

der svære problemer i hjemmet, og kan man måske ved, at barnet kommer i daginstitution, undgå, at barnet skal anbringes uden for hjemmet, jamen så må det da være så meget vigtigere, end at et andet barn kommer i institution. Når nu der ikke er pladser nok, når nu det er virkeligheden indtil videre, så er det da vigtigere, at det barn, der risikerer en anbringelse, i stedet kommer i daginstitution og dermed måske kan blive hjemme hos mor og far.

Kl. 11.25

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Charlotte Dyremose taler udenom.

Det, vi taler om, er, at fru Charlotte Dyremose har været med til sammen med Dansk Folkeparti og regeringen at gennemføre, at arbejdsløses børn kan sættes bag i køen, og det, fru Charlotte Dyremose så sagde lidt tidligere i et svar til fru Sandy Brinck var løsningen på det, var, at hvis børnene virkelig havde problemer, jamen så kunne man pålægge forældrene, at så skulle de i daginstitution.

Det kan jeg ikke få til at hænge sammen. Jo, jeg kan godt få det til at hænge sammen, hvis det, man ønsker, er et samfund baseret på tvang, kontrol, registrering og stemping, men det er bare ikke sådan et samfund, jeg ønsker; jeg ønsker et samfund, hvor der er plads til alle børn, og hvor man gør noget for at motivere til, at børnene kommer i daginstitution for at kunne lege med andre børn, men bestemt ikke ved at gå ud og gennemføre det med tvang; det mener jeg ikke er nogen god løsning.

Så lige til det her med pasningsgaranti: Jeg kan forstå, at det går De Konservative ind for, men man går ikke så meget ind for det, at man også vil være med til at gennemføre det, og så er det ligesom ikke helt så meget værd, som hvis man rent faktisk stemte for det, vil jeg gerne sige til fru Charlotte Dyremose.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen hvis det kun var det, det her forslag handlede om, og der rent faktisk lå en finansiering – en finansiering, som vi kunne leve med – ja, så er det jo en anden situation end et forslag, hvor der er masser af elementer, som vi ikke støtter.

Tilbage til det her med, om man skal bruge tvang: Der må jeg da indrømme, at er vi ude i en situation, hvor vi risikerer en anbringelse – og

jeg går da ud fra, at fru Line Barfod er enig i, at der altså er situationer, hvor vi er nødt til tilmed at tvangs**anbringe** børn – så er det da langt mildere at tvangs**indsætte** dem i den daginstitution.

Nu taler fru Line Barfod igen, som om vi har foreslået, at alle arbejdsløses børn skal stå bagest i køen – det var jo det, jeg netop ankede over over fru Sandy Brinck – og det er ikke det, vi taler om; vi taler om, at der kan være nogle situationer, hvor nogle enkelte børn kan få mulighed for at komme lidt tidligere i institution, og ja, det kan så betyde, at der går en lille smule længere, inden et andet barn kommer i institution, men det betyder på ingen måde, at de børn kommer bagest i køen med det forslag. Det er det, fru Line Barfod må forstå. Det er ikke det, det betyder. Men vi har så samtidig den mulighed, at går det rigtig slemt derhjemme, jamen så kan man sætte barnet ind, og man kan tilmed gøre det på en friplads, så forældrene ikke skal betale for det. Det kan jeg ikke se som værende meget forfærdeligt, det kan jeg kun se som en udstrakt hånd og hjælp til de børn, der har aller mest brug for det.

Formanden:

Tak til fru Charlotte Dyremose. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre har med interesse læst SF's beslutningsforslag og havde egentlig ønsket, at det havde været mere opsplittet, sådan at vi kunne diskutere de enkelte dele for sig, og det hænger sammen med vores forståelse af negativ social arv, som også blev defineret af socialministeren i indledningen.

For os er det vigtigt netop at fokusere på, hvad der er den negative sociale arv – det være sig alkoholmisbrug, det være sig narkomani, det være sig manglende tilknytning til arbejdsmarkedet eller anden type af helt marginaliseret position.

De radikale beslutningsforslag, som har været fremsat i denne her samling, er målrettet meget specifikt netop den negative sociale arv. Det er også den tilgang, vi har til de forhandlinger, der er i øjeblikket, om en reform eller en revision af anbringelsesområdet.

Når vi lægger den vinkel på det, er det, fordi vi godt kan lide social arv; vi har ikke noget imod social arv. Tværtimod synes vi, det er et gode, hvis forældrene har vilje og evne til at give deres værdier og deres traditioner videre til de-

res børn. Vi oplever det som en del af grundlaget for, at vi kan fastholde mangfoldigheden i vores samfund, og at der kan være en ligeværdighed, men ikke nødvendigvis en streng lighed, i den måde, vi lever vores liv på, og vi synes, det er meget afgørende, at man sikrer den mulighed for, at den sociale arv kan være en del af den måde, vores samfund fungerer på.

Samtidig har vi det blandede forhold til selve udtrykket, at der jo ikke er tale om arvelove i den forstand, at der er nogen sikkerhed for, at det går hverken skidt eller godt i forhold til forældrenes position. Derfor tror jeg, det ville være godt, hvis vi var mere præcise i vores begrebsapparat, sådan at vi var sikre på, at vi faktisk gav de børn de muligheder, som vi gerne vil, dér, hvor vi kan se, at forældrenes måde at leve på og håndtere deres forældreansvar på, er nedbrydende for børnenes muligheder.

Beslutningsforslaget i dag handler jo både om det at bryde negativ social arv eller give børnene mulighed for at bryde forældrenes dårlige cirkler, og så handler det om daginstitutionernes generelle kvalitet, og det er jo rigtigt, at man kan gøre meget for daginstitutionernes generelle kvalitet, ligesom man kan gøre meget og give flere muligheder for, at børn overhovedet kan komme i en daginstitution.

Kl. 11.30

Derfor støtter Det Radikale Venstre også bestræbelser på en pasningsgaranti på 6 måneder, ligesom vi gjorde det under SR-regeringen med de ganske mange initiativer og det ganske store stykke vej, vi nåede at komme. Vi synes, det er helt afgørende i forhold til forældrenes mulighed for at tilrettelægge deres liv, at der er mulighed for at få passet børnene fra de 6 måneder gamle.

Men vi synes, der er for mange elementer i forslaget her, som kører på det generelle, og som ikke sikrer, at der er en målretning til de børn, som faktisk har en meget vanskelig social baggrund. Dermed også sagt, at vi synes, man skal øge indsatsen for de børn, der ikke har en positiv bagage, men vi synes ikke, at de børn skal bruges som påskud til, at man generelt øger den statslige styring af det, der foregår rundt omkring.

Det gælder i forhold til dele af det her forslag, men det gælder også i forhold til en række af regeringens initiativer, herunder især læreplaner, som vil afbryde den positive proces, der er i vores daginstitutioner, hvor man via virksomhedsplanerne og i overensstemmelse med kulturen,

med kommunens beslutninger, med forældrebestyrelsens intentioner og interesser sørger for, at institutionen fungerer sådan, at børnene udvikler sig.

Her vil regeringen tværtimod efter en centralt udstedt bekendtgørelse for, hvilke kompetencemål børnene skal opfylde, også diktere, at man skal arbejde i det format, som hedder læreplaner. Det synes vi er et problem, for vi oplever ikke, at det giver muligheder for faktisk at gøre det, som er nødvendigt over for de heldigvis få børn, et mindretal, der skal have brudt en negativ social arv.

Vi synes ikke, det er rimeligt, at de børn altid skal bruges som påskud for øget statslig styring, sådan som regeringen giver anledning til, og derfor vil vi gå ind i udvalgsbehandlingen med det håb, at vi kan få splittet beslutningsforslaget op, for der er dele af det, som vi meget varmt arbejder for, mens der er andre dele, som vi er skeptiske over for.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Lige et øjeblik. Så let slipper vi ikke i dag. Fru Sandy Brinck for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes, det var spændende også at få den dimension ind, som vi jo godt kender, men måske sjældent taler om, nemlig at den negative sociale arv ikke er nogen naturlov. Det tror jeg er utrolig vigtigt at man holder sig for øje. Så kvittering for at bringe det ind i debatten.

Det betyder set med mine øjne, at det med at have rummelige daginstitutioner faktisk er temmelig vigtigt, for at vi kan bryde henvisningskulturen – altså det her med, at lige så snart nogen træder lidt uden for, er den særlige indsats, der skal gøres, noget, man skal henvise til, noget, som skal gøres et helt andet sted i nogle specialtilbud. Det mener jeg sådan set godt kan være et argument for at lave et generelt løft.

Jeg kan godt forstå De Radikales bekymringer for bare sådan at tørre et tyndt lag smør ud over det hele, og derfor synes vi, at noget af det interessante i det her beslutningsforslag netop er at lave et målrettet kvalitetsløft de steder, hvor man har udfordringerne. Jeg vil høre, om det er et af de punkter, som De Radikale godt vil være med til at arbejde for, at vi altså kunne fokusere nogle penge og nogle faglige redskaber til de institutioner, som har de største udfordringer.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget interessant tanke, og det er også i direkte forlængelse af de holdninger, der ligger til grund for min ordførertale. Der er bare den konkrete besværlighed fra statslig side at finde ud af, hvor de enkelte institutioner er henne. Her sidder kommunerne jo med en viden, som er langt mere specifik end den, vi nogen sinde kan erhverve os. Det vil givetvis være sådan, at i de fleste kommuner er der områder, hvor der ikke er nogen grund til at gøre noget særligt, og så er der områder, hvor der kræves en speciel indsats, og den viden har kommunerne, den viden har vi ikke.

Derfor håber vi selvfølgelig også, at kommunerne er villige til at prioritere på den måde, at de netop ikke smører indsatsen tyndt ud, men har den fokusering, som jeg ved der har været meget stor optagethed af fra socialdemokratisk side både i forhold til daginstitutionerne og i forhold til skolerne.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er korrekt, at den slags praktiske vanskeligheder ligger i at målrette pengene.

Kan den radikale ordfører bekræfte, at i den tidligere SR-regering havde vi et stort boligsocialt arbejde, som handlede om kvalitetsløft, og at man i den sammenhæng meget fint kunne indtænke institutionerne og de ekstra udfordringer, som man altså kan se på baggrund af beboersammensætningen i et område, som oftest også er det område, hvor forældrene sender deres børn i daginstitutioner?

Det er en metode, som vi kunne videreudvikle, hvis det er sådan, at vi ud fra et beslutningsforslag, som jo ikke beskriver den konkrete teknik bag det, men har en fælles målsætning, når frem til, at det er det, som vi skal nå frem til.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi synes, det er virkelig ærgerligt, at de gode erfaringer, som blev gjort igennem hele kvarterløftsprojektet, ikke bruges. Det var jo ikke sådan, at staten kom og sagde: Nu skal I høre, hvordan det hele skal ordnes her hos jer. Det var tværtimod en meget selvorganiseret og selvstyret proces, som gjorde, at man fik en anden værdighed og et andet ansvar for ens boligområde, som har gjort, at vi der, hvor der er foretaget kvarterløft, i

dag har nogle helt andre boligområder end der, hvor der ikke er foretaget kvarterløft.

Kl. 11.35

Hvis man med samme tankegang kan gå ind og se på, om vi kan lave noget i fællesskab her, som gør, at vi faktisk ændrer det, hvor folk får et ansvar for, hvordan tingene skal fungere her hos dem, som er anderledes end den måske opgivende eller laissez faire-holdning, som vi finder nogle steder, vil vi meget gerne være med til det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Fru Margrethe Vestager havde nogle principielle overvejelser i forhold til forslaget. Den ene er, at den negative sociale arv ikke er nogen lovmæssighed. Jeg er helt enig. Derfor er det også beskrevet i bemærkningerne, hvor der står:

»Heldigvis er det ikke sådan, at sammenhængen mellem forældrenes levkår og børnenes livsmuligheder er givet. Men ringe livsvilkår hos forældrene giver flere risikofaktorer i barnets opvækst.«

Jeg vil spørge, om fru Margrethe Vestager deler den definition, at det ikke er en lovmæssighed, men at det er nogle risici, vi skal have blik for? Derfor forstod jeg måske ikke helt bemærkningerne om, at vi beskrev det som en lovmæssighed. Jeg mener, at vi har gjort os umage netop ud fra den viden, at der er nogle, der bryder det forventelige mønster, og vi har været optaget af også under den tidligere regering, hvad det så er for ting, vi kunne støtte for at bryde et forventeligt mønster. Det er ikke en lovmæssighed, men en risiko.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det var en generel betragtning og ikke rettet mod beslutningsforslaget som sådan. Jeg vil gerne kvittere for den måde, man har beskrevet det på, for der gør man det forholdsvis klart, hvad det er for noget.

Det var nærmere en anledning til at sige noget om den bekymring, man må have over, hvis alle ligesom skal gøres til genstand for en risikoovervågning, i stedet for at man specifikt siger, at der er nogle ting, hvor vi kan se, at det faktisk ikke går, som det skal, så lad os gøre noget der.

Det er lidt det samme som den bekymring, man må have over kommunernes ønske om at føre journal over det enkelte barn, nemlig at det er for lidt for de børn, som virkelig kræver omsorg, handling og professionel viden, og det er

alt, alt for meget for det store flertal af børn, som traller rask derudad, og hvis udvikling kommer, som også beskrevet af Dansk Folkepartis ordfører, som den nu kommer og i den orden, børn udvikler sig i.

Det er i forsøget på at sige, at vi tror, der er nogle børn, der skal gøres noget særligt for, og at vi ønsker en fokuseret indsats.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Den anden hovedovervejelse i fru Margrethe Vestagers indlæg var ønsket om målrettethed. Jeg er meget enig. Jeg synes, man skal lade være med at sprede det bredt ud. Jeg synes, at man skal målrette det ekstremt meget.

Det er faktisk også det, der er overskriften i det her forslag: En målrettet forebyggelsesindsats over for udsatte børn. I punkt 1, hvor vi har sundhedsordningerne til debat, er det en målrettet indsats over for de mest udsatte børn. Pasningsgarantien i punkt 3 forstår jeg De Radikale Venstre er enige i. Punkt 4 er en institutionsret. Det er for at sikre de arbejdsløse børn. Det er også ekstremt målrettet. Der forstår jeg også at De Radikale Venstre er enige. Punkt 5 er målrettede økonomiske ressourcer til bedre normering i socialt belastede områder. Det kan ikke være mere målrettet mod nogle af de mest udsatte børn, vi har. Punkt 6 er målrettet tilskud til socialt udsatte børn.

Jeg spørger bare: Hvordan kan det målrettes mere, end vi har gjort?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu skal jeg beklage, at jeg ikke fandt de særlige Villy Søvnal-briller, der fulgte med dette slutningsforslag, sådan at jeg kunne læse det på den særlige målrettede måde. Når man læser det, ser det ikke særlig målrettet ud, i hvert fald ikke set gennem de briller, jeg normalt betjener mig af, men det er måske, hvad skal man sige, en strid om ord.

I punkt 2 står der f.eks., at daginstitutionerne tilføres 500 mio. kr. til højnelse af den generelle kvalitet. Det forekommer ikke særlig målrettet.

En reel landsdækkende pasningsgaranti er jo heller ikke specielt målrettet. Vi ved ikke, om det præcis er den ene eller anden type børn, der kommer til at opleve at få brug for det. I Københavns Kommune er det alle slags børn, der bliver ramt af, at der ikke er nogen pasningsgaran-

ti. Alle typer børn, også børn fra meget ressourcestærke familier, som kan gøre alt muligt andet.

Institutionsretten er heller ikke særlig målrettet. Vi ved ikke noget om, hvad den vil bruges til.

Men hvis vi kan komme det nærmere, indgår vi selvfølgelig meget gerne i forhandlinger, også om en sproglig ikklædning af indsatsen mod negativ social arv, som gør, at vi kan blive enige om, hvorvidt det er et generelt marginalløft, eller om det er en fokuseret indsats over for de børn, der har behovet.

Kl. 11.40

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører, når pladsen bliver ledig.

Line Barfod (EL):

Jeg føler trang til først på baggrund af den debat, der har været i dag, at sige, at fra Enhedslistens side mener vi, og det er også min egen personlige erfaring, at der er utrolig mange gode daginstitutioner i Danmark og mange voksne, der gør et stort arbejde og er utrolig engagerede på trods af de konstante nedskæringer, de udsættes for, på trods af at de indimellem bliver hængt ud i medierne osv.

Der er så også nogle steder nogle dårlige institutioner, nogle steder, fordi de simpelt hen ikke har den faglighed, der skal til, nogle steder, fordi der er lavet discounttilbud, forskellige puljeinstitutioner osv.

Men hovedindtrykket er, at der er nogle voksne, som virkelig gør alt, hvad de overhovedet kan for at give børnene de bedst mulige betingelser på trods af de konstante nedskæringer, hvor de hvert eneste år mange steder skal bruge mange ressourcer på at finde ud af, hvordan i alverden de skal få det til at hænge sammen, når de nu igen er blevet beskåret.

Derfor synes vi, det er fint, at vi nu igen har debatten om, at vi skal have flere ressourcer til daginstitutionerne. Det støtter Enhedslisten selvfølgelig at vi skal.

Vi har også tit selv fremsat tilsvarende forslag. Vi har jævnligt vores forslag om en miljølov for børn, som ville sikre nogle minimumsretigheder med hensyn til, hvor mange børn der højst må være pr. voksen, og hvor mange kvadratmeter hvert barn skal have til rådighed osv., og som kunne være med til at løfte niveauet, ligesom vi også hvert eneste år ved finanslovforhandlingerne foreslår, at der skal sættes lang

flere penge af til daginstitutionerne, for det er der stort behov for.

Dertil kommer, at vi har fået regeringen til at gennemregne tallene, og det viser sig faktisk, at det ville give overskud i de offentlige kasser, hvis nogle af de mange mennesker, der i dag er tvunget ud i arbejdsløshed, i stedet fik lov til at få et arbejde til ordentlig løn og f.eks. kom ud at arbejde i de daginstitutioner, hvor der er stort behov for nogle flere voksne.

Når regeringen afviser, at man kunne sætte midler af til at have flere voksne i daginstitutionerne, er det altså rent ideologisk betinget, for det ville give et overskud i de offentlige kasser og samtidig være til stor gavn både for de mange børn, der så ville have nogle flere voksne til at tage sig af dem, og selvfølgelig for de familier, der i dag er ramt af arbejdsløshed.

Så er der problemet med den måde, som SF har fremsat forslaget på. Vi ville nok ikke have skrevet det på samme måde, i hvert fald ikke brugt den negative sociale arv på den måde, som den er brugt her. Selvfølgelig er det vigtigt at sætte ind, men vi er meget nervøse for den udstødning og stempling, der foregår i vort samfund, og som har været stærkt stigende i de senere år.

Vi mener, at vi først og fremmest modvirker den udstødning og stempling ved at have gode tilbud til alle, ved at sikre, at der er ressourcer nok til de gode tilbud, ved at sikre, at vi har jordemødre, der har tid nok til, at de kan bruge ekstra tid på dem, der har ekstra behov, og ved at have sundhedsplejersker, der har tid nok til, at de kan bruge ekstra tid på dem, der har behov for det.

Så er det klart, at der er nogle af os andre, der ikke har behov for lige så meget tid, men jordemødre, sundhedsplejersker, pædagoger osv. skal selv have kompetencen til at kunne afgøre, hvor de skal gå ind og bruge noget mere tid. Der skal så også være mulighed for, at de kan bruge den ekstra tid. Det er det, der er skåret væk i dag; det er det, de ikke har mulighed for.

I modsætning til den stempling, som fru Dyremose talte så varmt for, så mener vi altså ikke, at man skal gå ind og pege ud, at her er det barn, som har behov for en daginstitutionspads og skal forrest i køen. Vi mener, det bør være sådan, at alle børn får plads i daginstitutionerne. Det er det, vi mener at vi skal arbejde for samt sikre den pasningsgaranti, der er mulighed for, hvis vi ville. Det er det, vi håber det kan lykkes at få

et flertal for, når vi har fået et valg og et andet flertal.

Vi støtter altså intentionerne i SF's forslag og vil meget gerne arbejde videre med det.

Det, som fru Sandy Brinck bragte på bane om kvarterløft, er vi meget enige i. I debatten om strukturreformen er noget af det, vi har bragt ind, at vi må have nogle lokalråd, nogle muligheder for, at man i lokalkvarterer og i små byer kan diskutere: Hvad er det for en udvikling, vi ønsker? Daginstitutionerne er en meget vigtig del af et områdes udvikling, og derfor ville det være et stort fremskridt, hvis vi kunne få lagt noget kompetence ud lokalt – selvfølgelig også nogle midler – til bedre at tage sig af daginstitutionerne og lade dem indgå i den lokale udvikling.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er altid imponeret over, hvordan Enhedslisten altid kan få tingene til at fremstå, som om alle bare kan få. Det har aldrig nogen konsekvenser, og det er overhovedet ikke svært at nå dertil.

Kl. 11.45

Men kunne jeg for et øjeblik få fru Line Barfod til at forholde sig til den virkelighed, vi lever i, den virkelighed, vi jo bl.a. overtog fra den tidligere regering.

Vi er fuldstændig enige om, at en pasningsgaranti vil være den bedste løsning på en masse problemer, men lige nu og her står vi jo i en situation, hvor vi ikke har pasning til alle. Mener fru Line Barfod i den situation – og nu taler jeg kun om den situation, indtil vi har pasning til alle – virkelig ikke, at det kan være vigtigt, at nogle børn på grund af socialpædagogiske hensyn kommer før andre for f.eks. at forebygge en tvangsanbringelse, for at løse nogle af de problemer, der er i hjemmet?

Mener fru Line Barfod, at det er vigtigere, at vi bare holder os til en venteliste, end at vi hjælper de her børn med risiko for, at de så bliver stemplet med betegnelsen: Ja, du får en friplads, du får den gratis, og du bliver f.eks. tvunget til at gå i børnehave?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg mener for det første, at vi skal sætte turbo på pasningsgarantien, og at vi har alle muligheder for det. Vi har en alt for stor arbejdsløshed. Der er nogle mennesker, vi kunne få i arbejde med at

tage sig af børnene, ligesom vi har en masse arbejdsløse bygningshåndværkere, vi kunne sætte i gang med at bygge nogle daginstitutioner. Så mulighederne er der. Det er kun et spørgsmål om politisk vilje.

I forhold til hvad man så gør, indtil man har fået pasningsgaranti, er problemet jo, at fru Charlotte Dyremose har indført en regel om, at arbejdsløses børn kommer bagest i køen. Når vi andre så siger, at det er et problem, så siger fru Charlotte Dyremose: Jamen det er ikke noget problem, for hvis de har særlige sociale problemer, så får de lov at komme forrest i køen.

Og der foretrækker jeg altså, at de arbejdsløses børn følger det almindelige køsystem og kommer i børnehave og vuggestue alle sammen. Det mener jeg er langt bedre. Så kan der være konkrete situationer, indtil vi har pladser nok, hvor man er nødt til at lade nogle komme forrest af socialpædagogiske grunde. Det er klart. Sådan har det altid været, også før regeringen gennemførte, at arbejdsløses børn skulle sættes bag i køen.

Men jeg vil ikke acceptere, at man siger, at løsningen på, at de arbejdsløses børn kommer bag i køen, er, at så piller vi dem med sociale problemer ud. Det mener jeg ikke er en rimelig måde at gøre det på. Jeg mener, at vi skal sikre plads til alle. Det er det, der er målsætningen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er da glad for, at vi er enige om, at man godt kan få en socialpædagogisk friplads, og man også godt kan sætte børnene i daginstitution som en foranstaltning. Det er sådan, jeg hører fru Line Barfod.

Kan vi så ikke lige få slået fast nu en gang for alle, at der ikke er nogen, der bliver sat bagest i køen, men at der er nogle, der bliver trukket foran, og det kan betyde, at der går lidt længere tid, inden man kommer til, men det betyder ikke, at man kommer bagest i køen? Kan vi ikke lige få sat det på plads?

Så er jeg glad for det her med, at vi trods alt godt må tage nogle initiativer for de svageste, for ellers var mit næste spørgsmål til fru Line Barfod, om det så også bekymrer fru Line Barfod, at vi stempler nogle familier ved at give dem hel eller delvis friplads i daginstitutionerne, for det er jo situationen, at når man hjælper nogen, så er der en vis risiko for, at man så også føler, jamen hov, jeg får noget fra staten. Men det

mener jeg ikke er en stempling. Det mener jeg er en hjælp til nogle, der reelt har et behov.

Så er det ikke i orden, at vi reelt hjælper nogle af dem, der har de største problemer i vores samfund?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg mener, at økonomisk friplads er en nødløsning, så længe vi ikke har gratis daginstitutioner, og jeg mener, vi burde have gratis daginstitutioner, ligesom vi har gratis folkeskole, ligesom vi har gratis sundhedsvæsen.

I forhold til at komme bagest i køen er det muligt, at fru Charlotte Dyremose, hvis hun står i en kø, og der så er syv, der får lov til at gå ind foran hende i køen, ikke oplever, at hun bliver sat bagest. Men jeg må tilstå, at det gør jeg altså, hvis jeg står i køen, og der så kommer syv andre og får lov at gå ind foran mig. Så oplever jeg altså, at jeg bliver rykket ned bag i køen.

Og da det jo er sådan, at det heldigvis stadig er de fleste, der er i arbejde – på trods af, at denne regering gør, hvad den kan for at få arbejdsløsheden til at stige, så er det endnu ikke lykkedes at få flertallet til at være arbejdsløse, det er trods alt flertallet, der er i arbejde – så vil der være mange flere, der kommer foran i køen foran de arbejdsløses børn. Så kommer de altså bagest.

Anderledes forstår jeg ikke et almindeligt køsystem, men det kan jo være, at De Konservative og fru Charlotte Dyremose har opfundet en særlig slags kø, vi andre ikke kender.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Fru Charlotte Dyremose var så venlig at pege på, at denne regering har overtaget den tidligere regerings virkelighed, og derfor synes jeg, det måske er værd at påpege, at den tidligere regering skabte 170.000 ekstra pladser, og det betyder, at hvis man havde fortsat den prioritering, så kunne man sådan set have hevet stikket hjem og fået den pasningsgaranti, som vi nu pludselig alle sammen er enige om at vi skal opnå. Men tværtimod har man jo så lavet besparelser.

Derudover synes jeg godt, jeg kunne tænke mig at vide – fordi fru Charlotte Dyremose også siger, at fru Line Barfod sådan bare tror, at alle kan få, og jeg tror, det var med henvisning til spørgsmålet om flere ansatte i daginstitutionerne – om Enhedslisten synes, det ville være smart, hvis vi genindførte de servicejob, som re-

geringen har afskaffet, hvor vi jo netop gav en mulighed for, at de ledige, som er i den modne alder, kunne få en reel chance på arbejdsmarkedet frem for kun at have en chance i skåltalerne om det grå guld, og samtidig sørge for, at vi fik et kvalitetsløft i daginstitutionerne, altså to fluer et smæk; virkelig noget for skattekronerne.

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Servicejobbene, som Enhedslisten jo var med til at indføre, vil vi meget gerne have genindført. Vi synes, det er et stort problem, at nogle af de ting, regeringen har gennemført, er at skære ned de steder, hvor man virkelig har fået folk i arbejde, da man åbenbart foretrækker, at folk er arbejdsløse og dermed også koster penge på det offentlige budget, fordi man skal betale dem for ikke at måtte lave noget.

Vi synes hellere, man skulle betale folk for, at de gerne måtte lave noget. Og der er i den grad behov for flere hænder ude i daginstitutionerne og mange andre steder i vores samfund.

Så de 800.000, der i dag er sat uden for arbejdsmarkedet, synes vi, vi skulle få i gang, og en stor del af dem i den offentlige sektor, hvor der virkelig er behov for flere hænder, og hvor det ville give et overskud samlet på de offentlige kasser, hvis vi fik dem i arbejde.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes, der er lidt uklarhed omkring børnenes særlige behov, og der vil jeg lige bede fru Line Barfod om at bekræfte følgende billede:

Det har altid været sådan, at børnenes særlige behov kunne sprænge ventelister, oven i købet i form af konkrete påbud om, at de skulle være i en daginstitution, og at det bliver rodet voldsomt sammen, når man roder den debat sammen med debatten om de arbejdsløses børn, som er en helt anden debat.

Og for nu at skære det ud i pap: Er fru Line Barfod enig i, at man sagtens kan have en ordning, der betyder, at børn med særlige behov kommer ind først, men at det ikke bør kædes sammen med en ordning om, at arbejdsløses børn får en negativ særbehandling? Der er ingen sammenhæng i de to ting. Er fru Line Barfod enig i det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er meget enig. Så længe vi ikke har en pasningsgaranti, så har man altid haft som nødløsning, at de børn, der havde særlige behov, kunne komme forrest og kunne komme ind og få dækket det særlige behov. Problemet opstår, når fru Charlotte Dyremose som argument siger, at der så ingen problemer er i at sætte de arbejdsløses børn bag i køen, som om en stor del af de arbejdsløses børn ville kunne få en socialpædagogisk friplads, for det er heldigvis ikke tilfældet.

Langt de fleste børn af arbejdsløse har det udmærket glimrende og har ikke store sociale problemer. Det kan man så risikere, at familien får, hvis de bliver ved med at være i arbejdsløshed, men det er en anden debat.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører på området ikke kunne være til stede, har jeg lovet på partiets vegne at fremføre følgende:

Der er et par rigtig gode punkter i forslaget, som SF her fremsætter. Derudover er der et par punkter, som vi ikke er helt med på. Men intentionerne med B 111 er Kristendemokraterne helt klart positive over for.

Punkt 1 om at opprioritere og udvide den forebyggende sundhedsordning går vi helt ind for. Kristendemokraterne har også i fællesskab med SF og øvrige satspuljepartier sat penge af til fremme af især sundhedsplejerskens indsats på dette område. Der er i de seneste år kommet projekter i gang, som virkelig betyder noget for det område, men det er klart, at der kan og skal gøres endnu mere.

I KD mener vi faktisk, at vi skal i gang allerede under graviditeten. Hvis en alkoholiker eller stofmisbruger bliver gravid, så må der trædes til, allerede inden barnet fødes. Vi må have gang i flere familieklinikker, som findes flere steder, bl.a. i Hvidovre og Glostrup og på Rigshospitalet, hvor man tager sig af disse gravide og misbrugere og får dem stoffri, så deres børn ikke skal blive skadet.

Det lykkes i nogen grad, men desværre er der smuttere, fordi lovgivningen ikke giver behandlingsmulighed for at tilbageholde patienterne, hvis de opgiver og vil væk fra behandlingsstedet. Det går desværre ud over børnene, og vi ser også

forfærdelige skader både fysiske og psykiske på deres børn efterfølgende.

Derfor skal vi begynde helt tilbage hos den praktiserende læge, hos jordmoderen i begyndelsen af graviditeten; det gør man en del steder rundt omkring i landet. Det bør vi have udbredt mere. Det drejer sig her om et bedre tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i forbindelse med de socialt svage gravide.

Punkt 2 om, at daginstitutionerne skal have tilført 500 mio. kr., kan vi bestemt også være positive over for. Kristendemokraterne foreslog selv via vores finanslovsforslag, at der skulle afsættes 280 mio. kr. det første år og i alt 800 mio. kr. over en række år til at forbedre forholdene i daginstitutionerne.

Kl. 11.55

Derudover har vi fremsat forslag om en miljølov for børn, hvor vi netop går ind og tildeler området, bl.a. også dem, som SF nævner her i punkt 2, mere plads, bedre normering, i det hele taget bedre kvalitet.

Vi kan endda af en SFI-undersøgelse se, at typen af dagtilbud slet ikke spiller den afgørende rolle for små børn, men det gør derimod kvaliteten i dagtilbuddene. Man skriver i undersøgelsen direkte, at hvis kvaliteten af dagpasning er for dårlig, kan det influere negativt på barnets udvikling, og der konkluderes ud fra undersøgelsen, at daginstitutioner kan komme til at forstærke en negativ social arv.

Så vi skal virkelig opprioritere her og sikre os, at vi ikke ved dårlig kvalitet eller ved at stuve for mange børn sammen i daginstitutionen faktisk skader børnene både sundhedsmæssigt, sprogligt og socialt.

I punkt 5 og 6 foreslås, at der i socialt belastede områder skal indføres ekstra ressourcer, og det kan vi naturligvis også se noget fornuftigt i. Derimod er vi lidt spørgende over for punkt 3 og 4 vedrørende pasningsgaranti fra 6 måneder og institutionsret for alle 3-9-årige samt en bedre sikring af offentligt medansvar for socialisering og opdragelse.

Her må vi nødvendigvis stå af, for børn på 6 måneder vil hellere være hjemme hos deres far og mor. Institutionsret for alle 3-9-årige lyder, som om det er noget, vi skal give børnene og gøre for dem, men helt ærligt: børnene har da aldrig bedt om at komme i institution. Det er en løsning, som forældrene er nødt til at have, så de kan passe deres arbejde. Det er samfundet, arbejdsmarkedet, der nødvendiggør, at der findes

institutioner, men det er bestemt ikke noget, vi etablerer for at være gode ved børnene.

Overordnet er der gode intentioner i forslaget. Vi kan dog ikke støtte alle dele, sådan som det ser ud nu, men enkelte dele af det er vi absolut positive over for.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Villy Søvnald som ordfører for forslagsstillerne.

Villy Søvnald (SF):

Tak for en lang og grundig debat om et forslag, der jo har fornyet interesse, nemlig diskussionen om børnefamiliernes vilkår.

Jeg synes, det er positivt, at vi, 2 år efter regeringen tiltrådte, hvor børneområdet stort set kun har mødt forringelser, har mistet økonomi, har betalt hovedparten af prisen for regeringens skattestop, nu oplever en fornyet interesse for debatten om børnefamiliers vilkår.

Også tak til socialministeren for støtten til intentionerne i forslaget. Det, der skiller os, er så diskussionen, der hedder: Hvad gør regeringen faktisk? Er regeringen i gang med forbedringer på området?

Ja, på områder, hvor vi har lavet fælles satsing, er det rigtig nok. Men hvis man kigger på det generelle børnepolitiske område, ser det desværre ikke særlig lyst ud. Jeg har dokumenteret det under de korte bemærkninger, og jeg vil ikke vende tilbage til det nu.

Jeg håber, at De Konservative får held med at overbevise den anden regeringspartner, nemlig Venstre, om, at en pasningsgaranti for børn er en god idé også for støttepartiet Dansk Folkeparti. Jeg tror, der skal arbejdes ihærdigt på det. Jeg tror ikke, det kommer af sig selv.

Også til Venstre tak for de pæne ord om, at det er et interessant forslag og gode formuleringer, men desværre så også det lidt bagvendte, at man ikke kunne støtte det.

Hvad er det så, der skiller? Jamen det er jo spørgsmålet, om det kun er pæne ord, eller om der også skal følge handling bag. Der er altid der, vi bliver uenige. Skal vi bare sige de pæne ting, eller skal vi også gøre noget? Det er jo et afgørende skillepunkt mellem SF og regeringspartierne, at vi ikke vil nøjes med pæne ord, vi vil faktisk gøre noget på de børnepolitiske områder.

Til fru Sandy Brinck: Tak for støtten. Jeg synes, det åbner nogle spændende muligheder efter det næste valg for at fortsætte den børnepolitiske linje, der består af børnepolitiske frem-

skridt. Det er jo rigtigt, som det bliver sagt, at i den periode blev der etableret 170.000 nye daginstitutionspladser. Det er formidabelt mange også set i historisk lys og specielt da i forhold til det, den nuværende regering foretager sig. I SF ser vi frem til, at børn får en meget høj prioritet efter et valg.

Kl. 12.00

Dansk Folkeparti fik rodet sig ud i en lidt, synes jeg, underlig diskussion om, at hvis man synes, vi skal have gode daginstitutioner, så er man et meget totalitært menneske, der er tilhænger af et meget totalitært samfund. Det var ikke ordføreren, det var en viceordfører, hr. Søren Krarup, der var hernede for en kort bemærkning, og som havde det interessante synspunkt. Jeg gad nok vide, hvordan det lyder i ørerne på dem – formentlig også fra Dansk Folkeparti – der får passet børn.

Jeg antager, at der også er medlemmer af Dansk Folkeparti, der lever et helt normalt liv og får passet deres børn. Jeg tror da, de vil betakke sig for at have en smagsdommer som hr. Søren Krarup til at beskyldte dem for af den grund at have totalitære træk. Det forekommer mig at være en fuldstændig absurd diskussion.

Til fru Charlotte Dyremose, der startede sit indlæg med at sige, at De Konservative var optaget af hjælp til de svageste i samfundet: Der må man vel kvittere med at sige, at al begyndelse er svær, og derfor kan man godt komme til at lave nogle fejl. Jeg synes altså, det er svært at se, at denne regering har ført en kurs, der betyder bedre forhold for de dårligt stillede.

Lad os starte med de dårligt stillede børn. Det er vel dem, der har et liv, der er så dårligt, at de er nødt til at blive anbragt uden for eget hjem. Vi havde socialministeren i samråd i sidste uge om det. Hvad viser tallene? Tallene viser, at antallet af anbragte børn faldt. Meldingerne er, at man hovedsagelig skal gøre det her af økonomiske hensyn. Det, der er det gennemgående tema, når vi diskuterer de allermost udsatte børn, er, at økonomien skal tvinges nedad. Det er der nogle børn der betaler prisen for.

Kigger vi så på det almene område, det almindelige område, så har daginstitutionsområdet mistet 0,5 mia. kr. fra 2002 til 2003. Fra 2003 til 2004 er det 70 pct. af alle kommuner, der har beskåret tilbuddene i form af indskrænkede åbningstider og lavere normering. Man skal altså være, synes jeg, tryllekunstner i forhold til ny-sprog for at betegne det som børnepolitiske

fremskridt. Der er både på det specielle område, der hedder de mest udsatte børn, vi har, og det almene område tilbageskridt. Det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke findes ordentlige daginstitutioner. Det betyder bare, at retningen er forkert, fordi man indskrænker mulighederne for de mest udsatte børn, vi har, og også med hensyn til almentilbuddene.

Spørger man så regeringen, hvad de har gjort for at bryde den negative sociale arv, så siger de: læreplaner, læreplaner, læreplaner. Det er altså tyndt. Hvis man virkelig tror på, at det at indføre læreplaner er i stand til at hamle op med den øvrige børnepolitiske udvikling, så går man efter min opfattelse for alvor galt i byen.

Fru Margrethe Vestager holdt et oplæg, som jeg synes var et forsøg på at finde hår i suppen, som jeg havde svært ved at se. Jeg er enig i, at i punkt 2 er der et ønske om at hæve den almene del af tilbuddet, men hvis vi ikke er opmærksomme på kvaliteten af de almene tilbud, så risikerer vi, at specialindsatsen vokser sig voldsomt stor. Det gælder ikke alene debatten på institutionsområdet, det er også en relevant debat på folkeskoleområdet.

Jeg frygter, at hvis vi har almene tilbud, der bliver for dårlige, så udgrænser vi for mange børn, der så bliver de udsatte børn, som vi så skal tage os af.

Vi har i beslutningsforslaget dokumenteret, at i perioden 1990-2002 er der merindskrevet 70.000 børn, uden at personalet flyttede med. Hvad betyder det? Det betyder, at i hele den lange periode er der blevet stadig færre voksne til at tage sig af børnene i vore daginstitutioner. Det betyder, at daginstitutionernes evne til at rumme også børn, som vi har en interesse i at fastholde i normaltilbuddet, bliver formindsket. Derfor er der faktisk en pointe i ikke alene at være optaget – som i punkt 2 – af normaltilbuddets kvalitet og dets evne til at fastholde og ikke at udgrænse, men selvfølgelig samtidig, og der er jeg meget enig med fru Margrethe Vestager, af at lave nogle meget præcise bud på, hvad det så er for børnepolitiske tiltag, der er behov for.

Læser man forslaget igennem, er der tale om en målrettet forebyggende indsats, der er tale om en målrettet sundhedspleje i forhold til de mest udsatte børn, der er tale om en pasningsgaranti, som jo er målrettet de børn, der i dag ikke kan komme ind i vores daginstitutioner, der er en målrettet institutionsret – og det er også et svar til ordføreren for Kristendemokraterne.

Institutionsretten er først og fremmest et forsøg på at gøre op med den uret, at arbejdsløses børn skal bagest i køen.

Kl. 12.05

Jeg har lyttet med meget stor interesse til De Konservatives forsøg på at sige, at det stort set ingen konsekvens har. Jeg skal til et møde i aften på Fanø. Hvis nu jeg kører foran de andre biler, der holder og venter, og de bliver sure og jeg så siger, at det behøver de ikke at være, for det betyder ikke noget, at jeg er kørt op foran dem, for de kommer lige så hurtigt med, kan jeg så ikke henvise dem til fru Charlotte Dyremose og bede hende forklare dem det specielle konservative syn på ventelister, for det er der ingen andre i det her land der tror på? Enhver kan da regne ud, at når nogen skal foran, så er det, fordi andre skal stå bagved i længere tid, og der har man så netop valgt i det, man har lavet, de arbejdsløses børn.

Dermed også et svar til fru Line Barfod, som jeg også skal takke for støtten. Vi er enige i, at der både skal være gode almene tilbud – derfor den halve milliard til at forbedre de almene daginstitutioner – og at man samtidig kan lave noget målrettet ved siden af. Jeg tror, vi skal være meget påpasselige med ikke at komme til at beskrive de almene gode tilbud og de målrettede tilbud som hinandens modsætninger.

Til slut til hr. Mogens Nørgård Pedersen: Tak for den overordnede støtte til forslaget. Jeg har forklaret, hvorfor vi siger, som vi gør i punkt 4, nemlig at institutionsretten er af hensyn til de arbejdsløses børn.

Så vil jeg bare kommentere en enkelt uenighed, der også kører i dagspressen i dag, nemlig diskussionen om de gravide misbrugere. Jeg er enig i, at det er vigtigt at lave en ekstremt målrettet indsats i forhold til gravide misbrugere. Det var grunden til, at vi havde socialministeren og sundhedsministeren i samråd i denne her uge omkring beskæringerne af tilbuddene til gravide misbrugere på Glostrup Hospital, på Hvidovre Hospital og på Rigshospitalet.

Men undskyld mig, det forekommer mig fuldstændig absurd i en situation, hvor man er i gang med at nedlægge tilbud, som folk frivilligt kommer til, at erstatte det med en diskussion om tvang – på et tidspunkt, hvor man er i færd med at nedbryde de eksisterende frivillige tilbud. Hvad er det for et tvangssyndrom? Hvad er det for et ønske om at tvinge på et tidspunkt, hvor man er i færd med at skære ned på de tilbud, folk allerede i dag frivilligt melder sig til?

Og så har jeg slet ikke snakket om alle de negative bivirkninger, som de af Socialudvalgets medlemmer, der var med på studieturen til Norge, kender, nemlig at den gravide misbruger, der ikke vil behandles, formentlig bevæger sig endnu længere væk fra det offentlige behandlingssystem, og – ifølge May Olofssons undersøgelse – at de, der har det største problem, er veluddannede kvinder over 30 år. De bor ikke i de socialt belastede områder, de bor i Hellerup og Gentofte. Hvordan er det så lige, man vil fange dem?

Så pas på ikke at hoppe på et meget let svar.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedrede muligheder for frakendelse m.v. af retten til at administrere udlejningsejendomme.

Af Morten Homann (SF) m.fl.
(Fremsat 27/1 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Hensigten med dette forslag er at stramme reglerne dels i lejelovens kapitel om frakendelse af retten til at administrere udlejningsejendomme, dels i tvangsadministrationsloven.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at formålet med denne stramning er at sikre lejerne imod urimelige vilkår og imod udlejere, der systematisk overtræder lejelovgivningens regler. Det kan jeg da principielt tilslutte mig.